

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon Interurban 113.

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čekovni račun 10.603.

Cena inseratom; cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrta strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

VESELE IN BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELITA
UREDNIŠTVO IN UPRAVA „SLOVENSKEGA GOSPODARJA“

Grob Kristusa živega.

Besede, ki smo jih zapisali kot naslov, so vzete iz cerkvene pesmi, ki je stara kakšnih 900 let in ki se čita ali poje kot liturgična pesem sv. maše na velikonočni praznik. Te besede kratko in določno izražajo skrivnost, pomen in važnost Velike noči. Grob Kristusa živega! Grobovi sprejemajo mrtev ljudi ter zadržujejo njihov prah, dokler jih ne odpre tromba poslednjega dneva, pozivajoča vse ljudi k vesoljni sodbi. Kristusov grob je tudi sprejel v svoj mirni objem Zveličarja, umrlega na križu, pa ga ni mogel zadržati v svojem hladnem oklepu. Oživiljen je Kristus tretji dan zmagoslavno vstal iz groba.

Zato je Kristusov grob oznanitelj Zveličarjeve ljubezni. Iz neizmerne ljubezni do nas se je Sin božji včlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal. S svojim križem, na katerem je v težkih mukah prelil svojo kri, je odvzel s človeštva strašno težo greha in krivde. Obenem nam s svojim križem olajšuje težavno breme življenjskega križa. Kristusov grob pa hkrati vsemu svetu oznanja vsemogočnost Zveličarja kot pravega Sinu božjega. Velika je moč groba in strašen je njegov ledeni objem: noben človek, naj si je v življenju razpolagal s toliko oblastjo in močjo, se ga ne more obraniti. Kristusov grob pa je moral tretji dan odpreti svoj zapah, in Gospod se je kot zmagovalec smrti, zlobe in trohnobe dvignil iz groba.

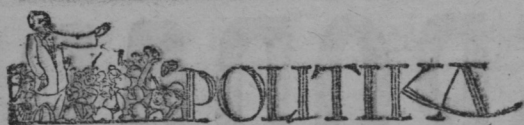
Grob Kristusa živega, ali je vsepovsod v čisljih, kakor bi moral biti? Kjer je brezboštvo doma, tam se Kristusu čast ne da. Ruski boljševiki kot bogotajci odklanjajo Kristusa-Zveličarja ter so odpravili njegove praznike. O največjih njegovih praznikih, o Božiču in Veliki noči, mu skazujejo največjo nečast. Ko se bo povsod po krščanskem svetu praznoval Veliki teden in Velika noč, bodo boljševiki po mestih Rusije uprizarjali najpoddlejše sramotitve Boga, vere in cerkve ter vršili najbolj podivjane bogoskrunske izgrede proti Kristusu.

Veliki petek, dan Kristusovega trpljenja in njegove smrti, se zasmehuje z gledališko igro, ki jo je izdal boljševiški ljudski komisariat za prosveto (prosvetno ministrstvo) in ki jo morajo igrati ne samo odrasli, marveč tudi šolski otroci. V tej igri se zasmehujejo čudeži, ki so se dogodili ob Gospodovi smrti. Ropočejo stroji, tako je zapisano v igri, na-

enkrat pa se dogodi čudež: motorji se ustavijo, vsi stroji obmolknejo, 4800 kg težko kladivo, ki je letelo od zgoraj, se je nenadoma sredi pota kakor obnemoglo ustavilo. Čudež, čudež: vzklikajo delavci in delavke. Kaj se je zgodilo? Umrli je naš voditelj, veliki Ljening je umrl! Ali ni to najdrznejše bogokletno zasramovanje Velikega petka, dneva zveličarjeve Gospodove smrti?! Na sličen satanski način zasmehujejo boljševiki dogodek v Kristusovem grobu na velikonedeljsko jutro.

To so sadovi brezboštva, zasajenega in gojenega v zapadni kulturni Evropi. Boljševiški marksisti v Rusiji so to brezboštvo razvili do vrhunca sovražstva do boga in Zveličarja. Krščanstvu grob: to je njihovo geslo. In to geslo se razširja povsod, kjer so pristaši nekrščanskega marksizma. Bila bi velika samoprevara, ako bi mislili, da je materijalistični socializem po svojem prepričanju v tem oziru kaj boljši. Dunajski nadškof kardinal dr. Piffl je v svoji pridigi, ki jo je imel o priliki protesta zoper preganjanje krščanstva na Ruskem, odkritosrčno izjavil, da bi materijalistični komunisti in socialisti na Dunaju takoj uprizorili ruske razmere, ako bi dobili oblast v svoje roke. Značilno je ter se mora kot takó ugotoviti, da slovenski socialistični listi nimajo nobene grajalne besede za bogoskrunsko divjanje ruskih boljševikov, marveč da zahtevajo svobodo in pravico tudi za brezboštvo. Tako je »Delavska politika« v Mariboru v članku 26. marca tega leta zapisala te besede: »S stališča verske svobode ima tudi atelzem (brezboštvo) pravico do svobode.« Ta izjava jasno kaže, da se tajne želje ne dajo zakriti.

Brezboštvo hoče krščanstvu izkopati grob. Svobodomiselnost mu povsod pomaga z vsemi sredstvi. Kristjani pa bi ravno te dni morali priti do globlje zavesti svoje dolžnosti do Kristusovega križa, do orodja trpljenja in zveličanja. Straža ob Gospodovem križu, obramba naukov in zapovedi Križanega je naša naloga. Ali hočemo biti takšni stražarji vsi in vsakteri izmed nas? Od tega je odvisen naš uspeh v javnem življenju. Zavedajmo se svoje dolžnosti in okrepimo se z zaupanjem za njeno izvrševanje, ko bomo te dni klečali pred grobom na križu umrlega in čez tri dni od smrti vstalega Zveličarja!

V DRUGIH DRĚAVAH.

Bivši avstrijski zvezni kanceler dr. Seipel je odložil radi bolehnosti mesto kot načelnik krščansko sicijalne stranke.

Odcop od rumunske kmetijske stranke. V Rumuniji je na vladi mogoča kmetijska stranka. 20 poslancev iz Besarabije je podalo izjavo, da bodo ustanovili posebno stranko, ki bo še nadalje podpirala vlado.

Iz londonskih razorožitvenih posvetovanj. Po časopisnih poročilih je bil dosežen na dolgotrajnih razorožitvenih posvetovanjih v Londonu ta-le sporazum: V najvažnejših točkah se je sporazumelo pet velesil: Anglija, Amerika, Japonska, Francija in Italija. Pot sporazuma razorožitve na morju je ubrana še posebej med: Angleži, Francozi ter Italijani. Vsa še sporna vprašanja med ravnokar navedenimi tremi velesilami se bodo obravnavala bodisi diplomatskim potom ali pa s pomočjo Društva narodov.

Akcija buditelja Indije. Obširno smo opisali v našem listu, kako se je dvignil buditelj Indije Ghandi iz svojega bivališča ter se podal peš preko Indije do morja, da bi začel pridobivati iz morske vode sol, katera je v Indiji angleški monopol. Ghandiju so sledile na tej poti nepregledne množice. Vse je pričakovalo, da bodo Angleži Ghandija zaprli, ko bo dosegel cilj in se lotil pridelovanja soli, kar se pa ni zgodilo. Voditelj indijskega gibanja mirno prideluje sol, Angleži so stegnili roke le po par njegovih prijateljih, jih zaprli in obsodili na eno leto ječe. Ghandijev odpor proti Angležem je našel odmev v vseh slojih Indijcev in tudi med dijaštvom in je položaj Angležev presneto opasen.

Diktator Rusije Stalin napoveduje nadaljevanje neizprosne boja proti samostojnim kmetom. Stalin zagotavlja, da bo vlada nadaljevala iztrebljenje samostojnih in bolj premožnih kmetov, takozvanih »kulakov«. Glede izvajanja skupnega gospodarstva (kolktivizacije) ne bo nikakega popuščanja. Sedajni odmor je nekaj začasnega. Po Stalinovem prerokovanju ne bo do pričetka leta 1934 na celem ruskem ozemlju niti enega zasebnega kmečkega gospodarstva.

Priporočila se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. ŠEPEC
463 Maribor, Grajski trg. šte. 2

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefova« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učeniki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljše uspeha pri iztrebljenju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Križarji na pohodu.

II.

Jeruzalem v rokah križarjev.

Ko je bila osvojena Antiohija ter premagana Kerbogova vojska, so šli križarji preko Beryta, Sidona ter Tyra v Akko. Tamošnji manjši knezi so prosili za prijateljstvo in dajali križarjem živila; mohamedanci so se branili ter ustavljali le v najbolj važnih soteskah. Iz Akke se je pomikalo križarsko vojaštvo preko Cezareje v Emavs. Ko so zaznali križarji, da so že prav blizu Jeruzalema, jih ni bilo mogoče zadržati. Nekateri so se podali iz Emavs v noči proti Jeruzalemu bosí. Vsak je hotel prvi videti Jeruzalem.

Slednjič so se pokazale iz daljave strehe svetega mesta; vsi križarji so se spustili na kolena, poljubljali tla, jokali od ganutja; nato so pa zapeli slovesno zahvalno pesem od veselja ter navdušenja. Cilj tako dolgega hrepeneja, bojev ter trpljenja je bil dosežen.

Dne 7. junija 1099 se je utaborila križarska vojska, še 20 tisoč mož, pred vrati Jeruzalema, ki je bil obdan z močnim obzidjem, branili so ga visoki stolpi ter 40 tisoč mož pod poveljstvom hrabrega Iftikhara Eddauleha. Mesto je bilo tudi zadostno preskrbljeno s prehrano. Križarji so se hoteli polastiti mesta v naskoku, ki pa je bil odbit 12. junija; prisiljeni so bili, začeti z oblego. Morali so zgraditi napadalne stolpe, stroje za metanje kamenja in les za te priprave so poiskali v okolišju. Nepopisno so trpeli križarji v poletnem času od vročine. Primanjkovalo je vode. Studence ter cisterne v jeruzalemski okolici so Turki zasuli pred oblego. Veliko jih je pomrlo, mnogi so bežali izpred mesta nazaj k morju, nekateri so hoteli vsaj poljubiti jeruzalemsko obzidje, a so jih mohamedanci streljali s puščicami ali pobijali s kamenjem.

Ko je bilo pomanjkanje na vrhuncu, so pripeljale ladje iz Genove živila, vina in stavbenike strokovnjake. Križarji so prejeli sporočilo, da hiti Turkom na pomoč mohamedanska vojska iz Egipta. Dne 8. julija so se pripravili na odločilni naskok s procesijo na Oljsko goro. Dne 14. julija je pričel naskok, kristjani so se borili kot en mož, celo ženske so pomagale v boju. Zastonj! Dne 15. julija je pričel boj znova; sedem ur so se bojevali brezuspešno,

no, križarjev se je lotevala malodušnost, vse je šepetalo o umiku.

Naenkrat je zagledal Gottfried, eden od vojskovedij, na Oljski gori moža z železnim ščitom: »Sv. Jurij sam prihaja na pomoč.« se je razleglo med križarji. Križarska vojska se je pognala znova v bojni metež ter pripeljala pred mestno obzidje oblegovalne lesene stolpe, ki so bili višji kot zidovje. Iz stolpov so spustili na zid moste. Križarji so se povzpeli preko obzidja in Gottfried je bil med prvimi, ki so odprli mestna vrata. Skozi odprta vrata se je zagnala križarska vojska s tako silo, da se jih je mnogo zadušilo. Nato se je razvil grozovit poulični boj. Križarji niso poznali milosti ne za mohamedance in ne za Jude. Kri je curljala od stopnic mestnih hiš in konji so gazili po njej preko kopit. Radi dolgega trpljenja, bojev ter zasmehovanja so žalibog pozabili kristjani, da so se bojevali v službi božji ter iz ljubezni do Boga in da so imeli tudi njihovi sovražniki pravico do usmiljenja.

Zmagovalci so bili v tolikem razburjenju, da so mislili, da jih obletavajo duhovi umrlih križarjev. Slednjič so vendarle odložili orožje, si umili kri z rok, oblekli snažna oblačila, ter stopali ponižno skesanega srca med vzdihli ter solzami, bosí po svetih mestih in jih poljubljali z največjo pobožnostjo. Pri cerkvi vstajenja je prihitela križarjem nasproti mestna duhovščina, prepelajoč zahvalne pesmi. Z nepopisnim navdušenjem so poljubili kraj, kjer je trpel Gospod. Bilo je ganljivo, gledati narod v tako globoki pobožnosti. Povsod solze, povsod vzdihli, a ne iz žalosti ali strahu, ampak iz goreče notranje pobožnosti. Nekateri so se izpovedovali svojih grehov ter obljubljali, da jih ne bodo več storili; drugi so razdali celo imetje ubogim; njihovo največje bogastvo je bil dan — zmage.

V zmagoslavju, v obiskih svetih mest, v čiščenju mesta od trupel padlih so minuli prvi dnevi po zavzetju Jeruzalema. Križarji so se kmalu udomačili v svetem mestu.

*

Letos bodo pasijonske igre v Oberrammerngau. V letošnjem majniku se bodo vršile v Oberrammerngau svetovno znamenite pasijonske igre skozi 4 mesece. Zadnje so bile leta 1922 mesto 1920, torej z dveletno zamudo. Priglasila za udeležbo so letos iz Amerike ogromni. Občina Oberrammerngau je najela posojilo 1 milijon mark, da bo preskrbljeno obiskovalcem za stanovanja in druge ugodnosti.

NOVICE

Našim fantom vojakom, orožnikom in finančnim stražnikom izven Slovenije. Od naših vrlih slovenskih vojakov ter orožnikov in finančnih stražnikov je prejel »Gospodar« toliko velikonočnih čestitk, da je nemogoče objaviti radi pomanjkanja prostora imena vseh gratulantov. Hvala prisrčna za voščila

in tudi »Slovenski Gospodar« Vam želi: Veselo ter srečno alelujo in ostanite mu zvesti tudi izven mej mile nam Slovenije in na skorajšnje svidenje!

Častni predsednik Zveze slovenskih vojakov umrl. V Ljubljani je 11. aprila je umrl soustanovitelj Zveze slovenskih vojakov in častni njen predsednik gosp. major v pokoju Martin Colarič v starosti 59 let. Slovenski vojaki izza svetovne vojne ga dobro poznajo, ker je bil obče priljubljeni poveljnik sanitete pri 28. diviziji, katero je spremljal po vseh

bojnih poljanah. Služil je tudi v jugoslovanski vojski do leta 1923. Vsi oni, ki so pa obiskali vsakoletne sestanke zveze na Brezjah, so ga videli ter slišali tamkaj, kako je tolažil in navduševal bivše bojovnike. Vrlemu ter neustrašenemu Slovincu in očetu slovenskega vojaštva ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

Velikonočne pozdrave so poslali uredništvu cenjenim naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja« iz Francije: Ivan Rečnik, Drago ter Ivo Bračič iz Ponikve ob južni železnici in Martin Arnič iz Ljubnega.

Duhovniške spremembe. Za kaplana ekspozita v Hotizi pri Dolnji Lendavi je imenovan s 1. majnikom g. Ignac Godina; dosedanji hotiški kaplan g. Matija Zadavec pride za kaplana v Št. Ilj pod Turjakom.

Novi patrijarh. Na mesto umrlega patrijarha srbske pravoslavne cerkve je bil izvoljen in imenovan od kralja metropolit v Skoplju Barnaba, ki je star 50 let.

Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne javlja, da bo letos njen edini in glavni sestanek le na Brezjah, in sicer 10. avgusta. Vršila se bodo sicer razna odkritja, glavna skupščina bo pa samo na Brezjah.

Prav ugodno zvezo našega mesta s Šoštanjem in Celjem bo 15. aprila omogočilo avtopodjetje Kušel v Vitanju. S tem dnem bo vpostavljen med Šoštanjem, Slovenjgradcem in Dravogradom naslednji vozni red: I. Odhod iz Šoštanja ob 7 uri, prihod v Slovenjgradec ob 8.30; odhod iz Slovenjgradca ob 9.30, prihod v Dravograd-Meža ob 10. uri. — II. Odhod iz Meže-Dravograd ob 10.30, odhod iz Slovenjgradca ob 11.30, prihod v Šoštanj ob 12.50. — III. Odhod iz Šoštanja ob 13. uri, prihod v Dravograd ob 15. uri. — IV. Odhod iz Dravograda ob 16.30, prihod v Šoštanj ob 18.45. — Natančni vozni red se nahaja na vseh avto-postajah.

Požar uničil 90 poslopij. Zadnje nedeljo krog poldne je izbruhnil požar v vasi Zaluka pri Metliki na Kranjskem. Zgorelo je 30 posestnikom 90 poslopij, veliko živine, gospodarsko orodje in celo denarni prihranki. Gasiti ni imel kedo, ker so bili tedaj krepki ter odrasli ljudje v cerkvi in povrh pa so strehe krite s slamo.

Še stotisoč Nemcev pogrešanih. Kakor izkazujejo zbrani podatki, je zdaj, 11 let po vojni, še vedno okrog 100.000 bivših nemških vojakov, o katerih nimajo nikakih poročil, so li kje živi ali ne. O velikem številu teh domnevajo, da so bili v Rusiji vjeti in so si tam ustanovili svoj dom.

Čudna posledica operacije. V Budimpešti je bila operirana upokojena učiteljica Adela Hegedüs. Operacija je uspela, a takoj zatem so pognale ženski mustače ter brada, da zgleda kakor kak starejši ter močno bradati kapucin.

Kako je jezdi madžarski grof? Pred dobrimi 70 leti je bil znan po celi Avstro-Ogrski kot najbolj drzen jezdec madžarski grof Šandor. Na konju se je upal po ozkih stopnicah v zvonike, skakal je preko branjev na trgu itd. Še da-

nes se blesti na gradu njegove posesti v Biji zlat napis, ki oznanja, da je skočil grof na angleškem konju preko vode sedem in pol metra na široko in na visoko pa 181 cm. Ko je zvedel za grofov skok na širino nek dragonski korporal, je vadjal, da bo skočil tudi on na svojem vojaškem konju, ko se bo zadostno odpočil, ravno tako na široko kakor grof. Korporal je dobil stavo. Svoječasnaj najdrznejši jezdec Šandor je slednjič znorel in prebil 20 let v blaznici. Ko so ga peljali k pogrebu 3. marca 1878 na Dunaju, so ušli konji z njegovo krsto.

Grške junakinje. Grška republika slavi letos stoletnico neodvisnosti ter osvoboditve izpod turškega jarma. Ob tej priliki so se spomnili tudi onih žensk junakinj, ki so se borile ob strani svojih mož za svobodo domovine. — Posebno omenja stoletna spomenica te le junakinje: Prebivalci grškega mesta Suli so se borili proti Turkom tri leta. Slednjič je osvojil mesto s pomočjo izdajstva paša Ali v septembru 1803. — Hrabrim branilcem mesta je obljubil prosti odhod z orožjem, ženami in otroci, a je po turški navadi prelomil besedo, napadel odhajajoče iz zasede ter zapovedal vse poklati. Enemu delu Grkov se je pa kljub temu posrečilo, da je ušel in pribežal v trdnjavo Zalengo, ki je bila pozidana na skali ter obdana z globokim prepadom. Kmalu je izsledil Ali paša begunce in pričel z oblego trdnjave, kjer je primanjkovalo orožja, municije ter prehrane. V najhujši stiski so sklenile žene trdnjave, da bodo žrtvovale svojo deco ter sebe, da se rešijo turške sužnosti. Najprej so pometale preko obzidja v prepad otroke in nato skočile še same v brezno. Moška posadka je napravila v noči nato izpad. Od 800 mož je dosegel le 150 mesto Parga, ki je bilo pod pokroviteljstvom Rusije. Veliko ulogo je igralo v grških bojih 120 jadrnic. Imenovali so se: brodovje puntarjev in je bilo zgrajeno ter vzdrževano le od žensk. Eni ladji je poveljevala celo dobo bojev Grkinja Bubilina. Mlada bogata Grkinja Maden Mavroveni je oborožila dve jadrnici in obljubila svojo roko onemu junaku, ki bo premagal Turke. Razven tega je zbrala 16 kompanij vojaštva, kateremu je poveljevala in se tudi borila lastno-ročno proti Turkom.

Ko bom star 80 let, bom še le lušten. Neki g. Kellog je v nekem avstralskem časopisu zapisal to-le: Najboljši čas moškega življenja je med 70. in 80. letom. Mlajši in srednje stari ljudje mislijo, da smo mi starejši ljudje že prestari, da bi se še mogli veseliti, da smo že prešli leta dobrega, veselega življenja. Niso na pravi poti. Starejši ko postajamo, več kratkočasje imamo, ko opazujemo, kako se svet vrti... Neki moj prijatelj, ki je kakih 10 do 12 let starejši od mene, mi je rekel: Naj bo kakorkoli, imam še le 75 let in nisem še dočakal najboljšega desetletja. On pravi, da bo še le začel veselo živeti, kadar bo prekoračil 80. leto. Jaz gledam v bodočnost s precejšnjo zadovoljnostjo.

Kjer nič ni, še ropar ne vzame. Dva roparja, ki sta morala gotovo priti iz

kakega drugega mesta, sta razočarana odšla iz nacionalne banke v West Aleksandria v Zedinjenih državah Amerike, kjer sta upala dobiti bogat plen. Po roparskem načinu sta pridrla v njo in dvema moškima, ki sta tamkaj sedela, zaklicala: Roke gor. Oba moška kar verjeti nista mogla, da bandita resno mislita. Kaj se obotavljata, se zadereta bandita, prišla sva, da orepava banko. — Potem sta prišla popolnoma na napačen kraj, kajti ta banka je že pred letom dni skrahirala in ne najdete niti solda v njej. — Bandita sta nato prebrskala vse blagajne in ko sta videla, da ni v njih družega kakor prah, ki se je tekom leta nabral, sta jo poparjena odkurila.

Cela družina v ječi. Družina Randall v mestu Salem (Zedinjene države) se vsa nahaja v državni ječi zaradi tatvine. Vendar pa je guverner oprostil gospo Randall z ozirom na to, ker bo v kratkem postala mati ter je pri tem pripomnil, da ne mara, da bi bil četrti član družine v ječi, ki je povrh še nedolžen.

Sam si izkopal grob. Nedavno sta neko nedeljo popoldne v Chikagu dva dečka našla ležati starejšega moža v plitvi jami, pokritega z listjem in smetmi. Ugotovili so pozneje da je možovo ime Luedke. Kakor je sam povedal, si je iz obupa nad svojo revščino sklenil vzeti življenje. V soboto zjutraj si je izkopal jamo, ki naj bi mu služila kot grob, se vlegel v njo, se pokrnil z listjem in si nato z britvijo prerezal vrat. Kljub rani pa je ostal pri življenju in tudi pri zavesti celih 27 ur, ki jih je prebil v svojem »grobju«. Možja so odpeljali v bolnico, kjer bo okreval.

Poročka pod vodo. V Ameriki se je poročilo bogznaj koliko parov na vse mogoče načine. Amerika beleži poroko v letalu, v globokih podzemeljskih kletih, v hlevih, v čolnih itd. Pred nedavnim časom sta sklenila dva zakonsko vez na vrhu najvišjega fabriškega dimnika. Pred nekaj dnevi so doživeli v Los Angelesu poroko pod vodo. Gospod Gutrich in gospica Wilson sta oblekla z obema pričama ter duhovnikom potapljaško obleko. Družba se je podala v kopalno dvorano v hotelu in stopila kot potapljači pod vodo. Med poročanjem so dovajali ameriško prismojeni četvorici po ceveh kisik, da so lahko dihali. Nevesta je bila oblečena pod potapljaško opremo v roza poročno obleko.

Največji park za zveri. Največji park, kjer se gibljejo vse mogoče zveri čisto prosto, je v vzhodnem Transvalu v Južni Afriki in se imenuje Krügerjev narodni park. (Paul Krüger je bil znani predsednik Burov in je umrl 14. julija 1904.) Park obsega 25.000 kvadratnih km in se podi po njem nad 100.000 kamadov raznih zveri in cenijo število levov na štiristoč. Tekom 28 let obstoja tega parka beležijo samo eden slučaj, da je napadel lev iz lastnega nagiba človeka. Znamenitost parka so beli nosorogi. Najbolj nevarni in divji so hivi. Divji bivol se loti takoj človeka, če ga le zagleda. Pregarja svojo žrtev po več ur in na kratko razdaljo podleže bivolu človek. Nebroj je tamkaj ce-

ber, žiraf, divjih svinj in po rekah rečnih konj, ki se valjajo po vodi ter mlakušah. Krokodili se ne skrivajo pred zamorci. Znamenitost parka so »Adoo Busch« sloni, ki nimajo onih dolgih zob, so izredno veliki in nevarni.

Brata imel zaprtega 12 let. V vasi Zielenzig pri Frankfurtu ob Odri je policija našla na posestvu kmeta Gundermanna na podstrešju posestnikovega brata, ki je bil 12 let zaprt v majhni sobici. Ko je policija prišla na posestvo, se je Gundermann sprva branil, dopustiti preiskavo, končno pa se je policiji posrečilo, da je preiskala hišo ter našla pod streho 50 letnega posestnikovega brata v popolnoma zapuščenem stanju. Ko je policija vstopila, se je nesrečnež skrivil pod slamnjačo, ker se je bal, da bo tepen.

Živemu postavili spomenik na pokopališču. Malo mestece v Tridentu, Ravina je nedavno doživelo zanimivost, kakršne se po svetovni vojni tudi v naših krajih dogajajo. Neki Angelo Paris, ki je bil poklican k vojakom takoj v začetku vojne, se boril v avstrijsko-ogrski armadi in bil leta 1915. ujet v Galiciji, je bil proglašen za mrtvega. Že od februarja leta 1916 ni njegova družina dobivala od njega nobenega glasu in zato so bili prepričani, da je umrl. Sedaj, po 13 letih, pa je prispelo njegovo pismo, v katerem javlja svoji družini, da je živ in zdrav. Piše, da je bil ujet v Galiciji in takoj nato odpredan v Sibirijo. Tu je živel odrezan od ostalega sveta in ni prav nič vedel, kaj se godi po svetu in kake spremembe so nastale v Evropi. Pred petimi leti se je oženil z mlado Sibirko in sedaj živi na svojem posestvu zadovoljno v krogu svoje družine. Paris pravi, da se ne misli vrniti. Rad bi videl le svoje starše. Piše, da je v njegovi okolici še nekaj bivših avstrijskih ujetnikov, ki so se kakor on navadili na razmere. — Na pokopališču padlih vojakov v Ravini pa stoji kamen z imenom Angela Paris. Najbrž ga bodo domači veselo odstranili. V Sibirijo pa ga najbrž ne bodo poslali, da bi ga mogel Angelo Paris po svoji smrti uporabiti.

Hitrost lastovke prekaša zadnji čas vsa doslejna mnenja. Za poskus so spustili v Compiègne lastovko skupno z nekaterimi poštnimi golobi, katera je nato sedla v Antverpnu, zaznamovana z barvastim znakom. Švignila je kvišku naglo liki strela, napravila ondi slično golobu par krogov, zatem pa je vzela smer k svojemu cilju in dospela je k gnezdu, oddaljenemu 255 km za uro in osem minut. Golobje pa so prihiteli tri ure pozneje. Iz tega se je dognalo, da hitrost goloba znaša 15 m na sekundo, dočim preleti lastovka v eni sekundi 58 metrov. Iz tega je razvidno, da bi rabila lastovka pri tej brzini iz Afrike k nam le pol dneva.

Orjaški rak. Pri Newyorku so ujeli raka, ki je bil dolg 1 m, tehtal 40 funtov in bil star 40 let.

Hrana kač. Jardin des Plantes je rešil pred nekolikimi leti ameriško kačo, ki je kazala svojo posebnost v hrani. Kača (boa) je bila čez tri metre dolga in je dobila tekom šestih let samo štiriintridesetkrat hrano, in sicer

zaporedno petkrat v letu, a to v presledkih med 28 do 204 dnevi. Žival sama tirja za hrano, in sicer z znakom nemira in velike srditosti. Za hrano so ji vrgli kozliča, dasi je tudi požrla pred tem že tri zajce in eno gos. Največja žival, ki jo je kača požrla, je bila mlada koza, težka 26 liber, kar je značilo šest del njene lastne teže. Sploh pa je znano, da kača pogoltne tudi žival svoje teže in se ji ne gnusi požreti tudi drugo kačo. Tako se je prigodilo, da je požrla kača v kletki drugo mnogo večjo od sebe, ne da bi ji bila škodovala ta požrečnost.

Svoja ušesa sporočila zdravnikom. — Mogata Mis Abby Hosmer v Chikagu, stara 70 let, je poleg premoženja vpisala v svojo oporoko tudi svoja ušesa, katera daje po smrti na razpolago zdravniškim izvedencem v svrhu študija. Mis Hosmer je bila namreč že od rojstva gluha in zdravniki so z zadovoljstvom vzeli na znaje vest o tej zapuščini, ki jim bo dala priliko, da bodo lahko našli, kaj je bil vzrok za njeno gluhost. Izkušnje, ki jih bodo pridobili pri tej preiskavi, bodo potem lahko uporabljali pri zdravljenju drugih gluhih oseb, katerih je, kakor izjavljajo, v Chikagu samem do 300.000.

Resen opomin vsem, ki žele v Belgijo. Če tudi je »Slovenec« že večkrat objavil, da je potreben za izselitev v Belgijo potni list, opremljen z belgijskim vizumom, vendar prihaja mnogo delavcev semkaj brez vizuma. Nekateri si oskrbe doma holandski vizum, pridejo v Holandijo, tam ne dobe dela, ker velja strožji predpisi, pa prekoračijo mejo brez belgijskega vizuma. Posledica tega je, da nihče od teh ne dobi tu v Belgiji nikakega dela. Kakšna je nadaljnja usoda teh, ki po večini ko pridejo sem, nimajo nič več denarja, ne znam. Vem le to, da jih je bilo že nekaj primoranih napotiti se peš nazaj v domovino ter si med potoma iskati zaslužka, da se prežive. Podpisani nujno opominjam in prosim, da občinski in župni uradi ljudi, ki žele semkaj, na to opozore, da naj se nihče ne da premotiti od kogarkoli, ki bi mu svetoval, da lahko pride v Belgijo brez vizuma ali pa da dobi istega na meji. Ni resnica, da bi se dobilo v Belgiji delo brez belgijskega vizuma, kakor tudi ni res, da bi se vizum lahko dobil na meji, pač pa si mora vsak oskrbeti vizum že v domovini, sicer se mu bo tu slabo godilo. — Drago Oberžan, slovenski izseljeniški duhovnik, Eysden, St. Barbara, Belgija.

Čevljarska obrtna zadruga v Mariboru priredi za svoje člane poduk v lepljenju čevljev (starh in novih). Vsi oni gg. mojstri in pomočniki, kateri niso dobili za to posebnega povabila, pa se želijo tečaja udeležiti, naj se nujno prijavijo osebno ali z dopisnico pri načelniku zadruga v Mariboru, Orožnova ulica 8. Pouk je določen za nedeljo, dne 27. aprila in nedeljo, dne 4. maja, vsakokrat točno od pol 9. do 12. ure dopoldne v salonu hotela Halbwidl v Mariboru, Jurčičeva ulica.

Čevljarska obrtna zadruga v Mariboru nazonja svojim članom, da se vrši v pondeljek, dne 28. aprila tega leta vajeniška in pomočniška preizkušnja. Prošnje za pripust k preizkušnji naj se nujno vložijo pri načelniku zadruga v Mariboru, Orožnova ulica 6.

Gospa — spomladi, ko zlasti solnčni žarki obnavljajo narodo, bote tudi Vi izrabili njihovo blagodejno moč. Kot običajno boste podvzeli splošno značenje hiše, pri čemer bo seveda Vaše perilo prvo na vrsti. Da pa ne pozabite, Vas zopet spomnimo, da Vam bo za to najboljšo služilo priznано pravo terpentinovom milo Gazela.

Veliki petek ruskega naroda.

Priobčil A. K.

Ruski narod preživlja žalostne dni velikega petka. Ustanavljajo se še vedno skupna komunistična gospodarstva. To se napravi tako, da kmetom v kakli vasi vzamejo vso zemljo, vso živino in vse imetje ter napravijo skupno gospodarstvo ali kolhoz kakor pravijo boljševiki. Beseda kolhoz je sestavljena iz prvih zlogov besed kolektivistično — skupno — hojajstvo — gospodarstvo. Kmetje pa postanejo na tak način navadni poljski delavci pod nadzorstvom kakega mestnega postopača. Po poročilu ruskih listov postopajo sovjetski komisarji pri ustanovitvi skupnih posestev popolnoma brezsrčno. Na Ukrajini se je tako ustanavljanje vršilo ponoči. Komunisti so kmete privezali za vozove z vrvjo okrog vratu, da so jih tako vlekli na ustanovne shode. Ljudi so izganjali skoraj nage iz hiš; sovjetski rabeljni se niso ozirali ne na bolne člane družin, ne na nosečnost žen in ne na veliki mrz 25 stopinj Celzija. Vzeli so jim vse, še zadnji košček obleke. Kulakov, to je večjih posestnikov, katerim so vzeli domove in vse imetje, pod smrtno kaznijo nihče ne sme vzeti pod streho. Mnogo ljudi se hoče izseliti iz države, a ne dajo jim dovoljenja, marveč jih zapirajo v ječe. Ljudje so vsi zbegani, nekateri znorijo, drugi si s samoumorom končajo življenje.

Ni Krimu so posestniki poklali vse ovce in sicer radi davka na volno. Davek na volno pa je tak: Od 12 ovac zahteva država letno 10 pudov (160 kg) volne. Ko so kmetje rekli, da toliko volne ne dajo ovce, jim je odgovoril sovjetski inštruktor, da morajo volno za davek prikupiti. Ker to ni mogoče, so vse ovce poklali.

Kmetje se ustanavljanju skupnih posestev silno ustavljajo. Ob mejah hoče vsled tega vse kmečko prebivalstvo bežati iz boljševiške Rusije. Ruski list »Vozroždenie« v Parizu od 31. marca tega leta poroča v dolgem dopisu iz Rige tako-le: »Po vsej zapadni meji sovjetske Rusije, začeni v Estoniji in tja do Črnega morja, je nenavadno gibanje. Zdi se, kakor da bi bila električna iskra šinila v obmejne kraje in bi vse prebivalstvo privedla v silno gibanje. Bežati izpod sovjetske oblasti, ta klic se razlega od kraja do kraja, od ene vasi do druge. Vsa obmejna Rusija se pripravlja na beg. Čakaajo, da pride pomlad, ko bodo pota suha, ko bodo ozelelenela drevesa in grmi. Takrat se bo dalo lažje skriti pred obmejno stražo, ki navadno strelja na bežeče begunce. Toda tudi rdeča obmejna straža ne ravna enako. Zgodili so se že slučajji, ko obmejni stražniki niso streljali, marveč so se delali tako, kot bi beguncev ne videli. Ker se kmečko prebivalstvo pripravlja na beg, ostanejo seveda polja neposajena in v sovjetskih skupnih gospodarstvih vlada obupno razpoloženje. In sovjetske krajevne oblasti pošiljajo v Moskvo istotako obupna poročila: Ljudstvo se pripravlja na beg.

In Stalin se je vstrašil ter je zapovedal pri ustanavljanju posestev neke olajšave.»

Tako poroča dopisnik iz Rige. Prav enako je na Daljnem vzhodu. Ruski list »Zarja« v Harbinu poroča, da na stotine ruskih kmetov zapušča svoja posestva ter beže preko reke Amur na kitajsko ozemlje. Obenem pripovedujejo, kako z živinsko surovostjo uničujejo sovjetski rabeljni zasebna posestva ter ustanavljajo skupna komunistična gospodarstva.

Obmejno prebivalstvo skuša torej bežati iz sovjetskega raja... Kdor ne more bežati, se pa bori v Rusiji zoper ustanavljanje kolhozov na življenje in smrt.

Sam boljševiški list »Kom. Pravda« poroča, da v srednji Rusiji, kjer je znana črna zemlja, ustanovitev skupnih posestev slabo napreduje. Ženske se silno upirajo in govore, da raje umrjejo kot bi šle v kolhoze. Položaj je obupen; ko komunisti na shodih vprašujejo, kdo je proti kolhozom, vsi kmetje vzdigujejo roke, le invalidi ne, ker jih nimajo. Zelo slabo stoji v Tambovski guberniji. V Odeški okolici kmetje napadejo kolhoznike ter jim skušajo zabraniti vsako delo. Kulaki so strašno razjarjeni in v boju ne izbirajo nobenih sredstev. V Kubanski oblasti so kmetje na polju iz zasede napadli člane kolhoza »Pot socijalizma«. Po poročilu lista »Vozroždenie« po komunističnem listu »Trud so kulaki v Bobrinskej okolici zažgali kolhoz »Nova pot«. Ogenj je uničil vsa poljja, vse imetje in semena. Zgorelo je mnogo krav, konj, svinj in ovac. V Starobinskej okolici v Belorusiji so kulaki pobili sovjetske predstavitelje. Inštruktorja Slesarčuka so ustrelili z revolverjem in starega komunista Bojko so ranili.

List »Vozroždenie« od 1. aprila tega leta poroča, da so sovjeti poslali iz tovarnen 25.000 delavcev, da bi pomagali organizirati kolhoze ali skupna gospodarstva. Delavci pa v celi vrsti vasi niso dobili ne stanovanja ne plače in ne hrane. Živijo večinoma od kruha in čaja. Kmetje jih sovražijo in gledajo po strani. Moglo bi se jim zgoditi, da jih bodo kmetje kmalu preganjali kot so že mnoge boljševiške uradnike.

Tako preživlja ruski narod svoj strašni veliki petek ne le v Rusiji, marveč po celem svetu. Ruskega begunca najdeš v velikih evropskih mestih, v Parizu in Londonu, v vroči Afriki, v goratem Peru, na severoamerikanski farmi, v solnčni Perziji, na Kitajskem in Japonskem, po celem svetu so raztreseni. Trudijo se in delajo po pisarnah, tovarnah, na farmah, v lesovih in rudokopih. Čakajo, upajo, spominjajo se nesrečne domovine in umirajo...

Kdo bi ne imel ž njimi sočutja, saj so naši rodni slovanski bratje? Kdo bi jih ne pomiloval radi njihove nesrečne domovine? Kdo bi jim odrekel pomoč v njihovi strašni nesreči? Da, mi vsi jih srčno pomilujemo in sočustvujemo ž njimi, ker so kristjani in Slovani.

Stiska ruskega naroda je prikিপela do vrhunca. Tako ne more iti dalje. — Boj med kmeti in sovjetsko oblastjo se bliže na življenje in smrt. Kdo bo zma-

gal? Trdno upamo, da zmaga prej ali slej pravica. Potrpežljivi in plemeniti ruski narod je vreden boljšega gospodarja, kot ga ima sedaj. Veliki petek še nikoli ni dolgo trajal. Tudi ruskemu narodu bo veliki petek preminul in prišla bo Velika noč — vstajenje. In takrat bo ruski narod porabil svoje čile moči v čast Kristusovemu križu in v blagor vsega Slovanstva!

*

Prvi poskusi z balonom.

Kraljeva akademija znanosti v Parizu je povabila brata Štefana in Jožefa Montgolfier, naj bi ponovila poskusni dvig balona kje pri Parizu, da bi se ga lahko ogledalo radovedno občinstvo. Brata sta se odzvala pozivu in prvi večji javni poskus z balonom se je vršil 19. septembra 1783 na dvorišču kraljevega gradu v Versaillesu pri Parizu. Postavili so osmerokotni oder, ki je imel na sredini odprtino in nad to zloženi balonski ovoj, ki je zgedel od daleč kakor kaka pisana preproga. — Krog odra je bil dvojni krog vojaške straže. Točno ob dvanajsti uri je stopil na oder francoski kralj s številnim spremstvom ter se pustil od bratov podučiti, kako in s čim se bo izvršil dvig balona.

Na dvorišču je bila zbrana množica kakih 150.000 gledalcev.

Štiri minute pred eno uro so dali znamenje s strelom iz možnarja, da so začeli polniti balon. Polnjenje je bilo izvršeno s segretim zrakom na ta način, da je bila na dnu odprtine v odru ponev s tlečim ogljem in na tem so sežigali slamo ter volno in dim se je valil v balonski ovoj, ki se je vedno bolj širil. Balon je bil privezan z vrvmi in nenkrat so videli zbrani, kako se je platno napihnilo v obsežno kroglo, ki je bila modro pobarvana ter okrašena s pozlačenimi risbarijami.

Drugi strel je oznanil, da je balon že napolnjen in pripravljen za dvig. Po tretjem strelu so prerezali vrvi in balon se je začel dvigati kvišku. Dosegel je višino 480 m. Plaval je po zraku osem minut, po 11 minutah je začel padati in je pristal srečno v gozdu Vaucresson, 3 km od tamkaj, kjer je začel polet. Kedo se je peljal prvi v korbici pod balonom? Ena ovca, en petelin in ena raca. — Kmalu so se začele širiti govornice, da se je vrnil petelin s poleta z razbito glavo. Verodostojni očitvidci trdijo, da je imel upognjen le konec peruti in to radi tega, ker ga je pol ure pred dvigom brenila ovca..

Po pristanku je bil prvi pri balonu plemič Pilatre de Rogier. Bil je tolikanj navdušen za novo iznajdbo, da se je upal prvi v zrak z balonom. Dne 15. oktobra istega leta se je dvignil v višino balon pri Parizu, a je bil pritrjen za vrv 80 čevljev visoko in z njim je bil Rogier. Balon je pristal srečno po štirih minutah. Dne 19. oktobra istega leta se je pridružil občudovanemu plemiču Rogieru še Girond de Vilette. Upala sta se na Montgolfierovem balonu, ki se je spuščal v zrak za vrv, 324 čevljev visoko. Gibala sta se dalje časav tej višini, ker je bila pritrjena pod spodnjo

TUKAJ
NAJBOLJŠE BLAGO
NAJVEČJA IZBIRA
NAJNIZJE CENE
GENIK VZORCI
ZASTOJE

554

balonovo odprtino ponev iz železne žlice in je puhtel v balon neprestano razgreti zrak, ker je gorela na oglju slama. Ta balon je tehtal 1600 funtov, bil je visok 70 čevljev in je meril v premeru 46 čevljev.

Že med prvimi poskusi z balonom se je posrečilo profesorju Charlesu, da je priporočal za polnjenje balona vodik. Vodik so pridobivali skraja iz soda, v katerem je bilo železno pilenje polito z žvepleno kislino. Na ta način se je proizvajal vodik, katerega so napeljali po cevi iz soda v balon. Po Charlesovi iznajdbi so začeli združevati obe vrsti balonov in sicer: Montgolfierovega in Charlesovega. Z združenim balonom so napravili več dvigov, ki so se vsi s jajno posrečili.

Plemič Pilatre Rogier, ki se je upal prvi z balonom nad zemljo, se je tudi prvi smrtno ponesrečil.

Dne 13. junija 1785 se je odločil, da bo pri Calaisu preletel takozvani Kanal (morje med Francijo in Angleško) ter pristal na angleški obali. Dvignil se je v zrak še z enim tovarišem kljub skrajno neugodnemu vremenu. Ni še bil proč od francoske obali, ko je padel balon s tako silo na zemljo, da sta se ubila oba potnika.

Še le Blanhardu se je posrečilo, da je srečno preplul z združenim balonom Kanal.

*

Stolp smrti.

V morskem zalivu Martaban v Burmi na Malajskem polutoku, 8 km od vzhoda v luko je majhen skalnat otok, na katerem sta signalna ter radio postaja. Od tod je lahko urejati celi promet v luki in jo tudi popolnoma za-

preti. Na otoku je ena baterija daleko nosečih 24 cm topov ter žarometi. — Sploh je otok za angleško kolonijalno upravo zelo važno oporišče. Posadko je tvoril na otoku en vod, katerega so zamenjali vsakih osem dni. Ker so se širili zadnja leta po angleških kolonijah neprestano upori, je moral odposlati poveljnik vse čete v notrajnost dežele in je bila posadka na skalnatem otoku skrčena na dvajset mož. Naenkrat se je pojavilo na otoku nekaj strašnega. Tekom treh tednov so našli v stolpu na otoku vsako jutro posadko mrtvo in to iz čisto neznanega vzroka. Na trupih vojakov ni bilo izslediti nobenih znakov kacega nasilja. V utrdbi ni bilo niti enega domačina. Hrana za vojaštvo so bile konzerve, ki so bile poslane naravnost iz Londona. Vodo so prekuhali pred rabo, jo preiskali kemično, a tudi tukaj ni bilo najti nič sumljivega. In vendar so našli štiri može stolpne posadke vsako jutro mrtve na posteljah. Naenkrat so prekrstili grozni kraj v stolp smrti in celo najboljše moštvo se je branilo, iti na stražo. Že 24 mož je dalo življenje na nepojasnjen način v obsedenem stolpu. Po cele dneve so preiskovali skalnate kote na otoku, a vsikdar brez vsacega uspeha. Angleški oberst, ki je vršil že 30 let službo poveljnika v zalivu, je bil popolnoma obupan.

Necega dne je pozval k sebi svojega slugo z naročilom, naj sporoči lajtnantu Winstanleju, da se javi pri njem. Poveljnik je bil prisiljen, da pošlje mladega oficirja v gotovo smrt. Ko se mu je javil lajtnant, ga je odslovil poveljnik med obžalovanjem, a pri vojakih je pač povelje nekaj najbolj svetega. Seve ga je oberst naravnost prosil, naj posebno pazi, ker gre za njegovo življenje. Ako se ne bo njemu kot najboljšemu oficirju posrečilo, da bo razkrinkal zagonetko s skrivnostjo umorov, bo izbruhnil med vojaštvom upor z nepredvidenimi posledicami.

Dve uri za tem se je odpeljal mladi oficir s posadko na stražo v stolp smrti. Ko so stopili na otok, so prejeli naznanilo, da so našli zjutraj v stolpu zopet štiri mrtve.

Stražniki pod poveljstvom lajtnanta so prebili dve noči ter dva dni v stolpu, ne da bi bil eden iz strahu zatisnil oko. Vse so ponovno preiskali, pa nič odkrili. Drugo jutro za tem sta obležala dva moža mrtva. Še ena taka noč in vsi ostali bodo zblazneli. Poveljnik je prepovedal vojakom, da bi legli, se da bi se naj odpočili. On sam se je mudil v sobi za signale (znamenja). Nemo so zrlili vanj kvadrasti zidovi. Nič se ni ganilo. In vendar je prežala tukaj v tem majhnem prostoru na vsacega gotova smrt. V nekaki ponorelosti iz strahu pred smrtjo je začel lajtnant udrihati s pestjo po steni. Akoravno ga je bolela pest, je tolkel naprej. Prah je začel leteti s stene, pojavila se je v zidu luknjica, neznatna kot bucika. Pri pogledu na luknjico je oficir kar ostrmel.

Zopet je zletelo nekaj prahu s stene, kakor bi ga nekaj porivalo od znotraj na zunaj. Oficir je gledal začudeno in že zopet je zdrčala po zidu nit pra-

hu... In še enkrat! Kaj za Boga se je skrivalo v steni? Skočil je pokonci in začel klicati: alarm! V sobo so prihrumeli vojaki. »Prinesite mi sekiro,« je vpil. Nekaj minut zatem je imel orodje pri rokah. Dal je vojaštvu povelje, naj se lotijo s sekiro odprtin v zidu, a s skrajno previdnostjo, ker gre za življenje. Molče so izpolnili povelje. Previdno je luščil poveljnik omet od kamenja. Pod z barvo prevlečenim ometom se je prikazala odprtina in v njej se je zvijala golazen, ki je bila debela liki prst. Na prvi pogled je zgledala kot pritlikavi lintver, a naenkrat se je prikazalo izza telesa majhno želo. Lajtnant je udaril po živali, ki se je skrčila, sunila z želom in nato otrpnila... S kleščami je potegnil oficir črnega črva iz razpoke in ga vrgel po mizi. Od strahu prevzeti vojaki so se sklonili nad mizo ter zavpili »škorpion, najbolj strupena golazen v Burmi!« En pik burmskega škorpiona povzroči takojšnjo ohromelost in smrt. Nobenega mrčesa se ne bojijo domačini tako, kakor ravno škorpiona!

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gullšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Carina na galico. Finančni minister je z veljavnostjo od 28. marca znižal minimalno stopnjo uvozne carine na galico od 12 na 9 zlatih dinarjev za 100 kilogramov. To znižanje, ki ostane v veljavi do konca junija tega leta, znaša na 1 kg modre galice 33 par, lani pa je znašalo 66 par. Cena modre galice je letos že itak nekoliko višja nego lani, to pa še bolj vplivalo na podražitev tega za vinogradnike nujno potrebne sredstva.

Sreski kmetijski odbor v Ljutomeru je imel svojo prvo sejo dne 30. marca tega leta predpoldne v telovadnici meščanske šole v Ljutomeru. Člani so bili polnoštevilno zbrani. Svoje zastopnike v odbor so poslale: Kmetijska podružnica v Ljutomeru, Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani, Zadržna zveza v Ljubljani in Zadržna zveza v Celju. Sreski načelnik g. dr. Trstenjak je s pomembnim nagovorom otvoril sejo ter izrazil željo, da bi bilo delo te novo ustanovljene kmetijske korporacije kar najbolj uspešno. Za načelnika je bil soglasno izvoljen g. Rajh Jakob, posestnik v Ljutomeru, za namestnika pa v smislu kmetijskega zakona g. Lančič, posestnik v Gornji Radgoni. Sreski kmetijski referent g. Zupanc je podal izčrpno poročilo za pospeševanje poedinih kmetijskih panog v srezu ter stavil predloge za delovni program, katere je odbor vzel na znanje. Odbor je sklenil, da občinski kmetijski odbori prispevajo 75 odstotkov iz občinskih skladov v sreski kmetijski sklad, kateri izkazuje 60.000 Din predvidenih

Odklepali so ves omet s stene, kjer so bile vojaške postelje in dobili še sedem škorpionov. Pozneje so dognali, da so bile stene ometane na novo na povelje guvernerja pred štirimi tedni. Delo so izvršili zidarji domačini. Naravnost peklenski je bil njihov načrt. Pri ometavanju so morali skriti škorpione v razpoke med kamenjem. Luknjice skozi omet so bile neznatne kot od bucik in skozi te so pikali škorpioni na smrt na posteljah speče stražnike. Vsled izredne vročine so spali vojaki brez obleke ter odej in pik je moral ubiti vsacega. Železne vojaške postelje so bile tik ob sveže ometani ter prepleskani steni. Zagonetka stolpa smrti je bila s tem odkritjem razkrinkana. Štiri delavce domačine, ki so si izmislili to nečloveško maščevanje nad nedolžnimi vojaki, so drugi dan za tem ustrelili, ker Angleži sodijo naglo!

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!

dohodkov in ravno toliko izdatkov. Delovanje sreskega kmetijskega odbora bo imelo le z izdatno podporo kraljevske banske uprave zaželjen uspeh. V banovinski kmetijski odbor so se izvolili: načelnik odbora g. Rajh iz Ljutomera in g. Zemljič Jakob iz Radince, namestnikom pa g. Špindler Lovro iz Moravec. Odbor je sklenil, kraljevski banski upravi staviti predstavko, naj se zakon spremeni v toliko, da občine prispevajo v kmetijski sklad po svoji davčni moči in ne po višini proračunskih izdatkov, ker so s tem prizadete preveč davčno šibke občine. Nadalje je tudi sklenil zaprositi kraljevsko bansko upravo, naj vrne pobrane prispevke za živinorejski fond sreskemu kmetijskemu odboru, v bodoče pa naj sresko načelstvo pošilja 50 odstotkov teh prispevkov direktno sreskemu kmetijskemu odboru.

Driska pri teletih. Kakor je splošno znano, dobijo nekatera teleta nekoliko tednov stara, drisko, radi katere poginejo. Marsikateremu živinorejcu se prigodi, da so najlepša teleta dobila drisko in so pocepala ali pa jih je bil primoran prodati za zelo mizerno ceno. Pri tem se je seveda poslužil vseмогоčih receptov, toda zelo redko s prida uspehom. Navzlic najbrižnejšemu oskrbovanju se redko posreči to bolezen poželji odpraviti. Slučaj me je pripeljal nekoč k nekemu kmetu, ki mi je navetoval proti telečji driski dokaj enostavno, zato pa prav učinkovito sredstvo, namreč mandeljne na mleku kuhane. Dasi priporočila sam še nisem preizkusil, sem ga vendar svetoval nekaterim kmetom, in glej, oni so s tem cenim zdravilom dosegli v resnici uspehe. In kmetje so si moj nasvet zapisali globoko v spomin. Pripomnim, da se mandeljni morajo kuhati na sladkem mleku (okoli enega litra), biti pa morajo zdrobljeni. Ta zmes mora dobro prevreti ter se naposled ohladiti do te mere, da ima toplino enako mleku, ki ga tele pije iz vimena. To se da končno

teletu popiti. Kakor so izkušnje pokazale, bolana žival ozdravi.

Kako spoznamo mokrotno zemljo? Mokrotno zemljo spričujejo razne rastline, kakor: preslica, ptičja trava in mlačina, na loki pa vsiljivi mah in mačji rep. Ali je ali ni potrebno iz dotičnega dela senožeti odpeljati vodo, se prepričajš na sledeči način: Izkoplji en meter globoko jamo ter jo pusti en dan popolnoma na miru. Ako se pojavi voda, in če stoji le za par centimetrov na dnu, v tem slučaju še ni potrebno vode odvajati. Ako pa se je nabralo vode do polovice jame (torej pol metra), je priporočljivo se takoj lotiti odpeljave, zlasti še, ako se nahaja tam blizu njiva. Če pa je nateklo vode za polno jamo, znači to, da je zemlja tam zelo mokra in jo je treba temeljito izsušiti.

Kako doseči, da nam bodo kokoši debela in težka jajca nesle. V mnogih pokrajinah neso kokoši tudi pozimi neobičajno debela ter do 85 gramov težka jajca, katera vsebujejo često dva rumenjaka. To je mogoče doseči s posebnim krmilom, ki se ga prireja na sledeči način: Posušene gobe v prašek zdrobljene pomešajmo s stolčnimi luskinami od lanenega semena in sicer v razliki tri dele k dvema deloma (tri dele gob, dva dela luskin). K temu še dodajmo dva dela zdrobljenega želoda ter umesimo vse v testo, od tega dajamo kokošim parkrat na dan v velikosti grahovega ali bobovega zrna.

Slovenska Bistrica. Na pobudo Vinarskega društva v Mariboru se je sestel pripravljalni odbor, ki si je nadel nalogo, ki bo obsegala sodni okraj Slovenska Bistrica, to je poštne rajone Slov. Bistrica, Zg. Polskava, Pragersko, Poljčane in Makole. Po veliki večini je bistriški okraj vinoroden, v katerem se nahaja znano in renomirano pohorsko vinogorje. Omeniti je tu Ritiznoj s svojimi najimennitnejšimi sortnimi vini, Kovačje s priznanimi vini, Visolane, Gabernik, Tinsko goro itd. — Omembe vredne pa so tudi gorice v Vrholjah, Klečah, posebno pa v Makolah, kjer je lanski vinski izdelek izhoren. Pri vsem tem lepem in dobrem je pa tudi pri nas vinska kriza občutna in položaj vinogradnikov vedno slabši. Treba bo več reklame za naša vina, posebno pazljivo bo obračati potrebni obnovi naših vi-

nogradov. Vinarsko podružnico, ki se ustanavlja, čaka veliko vsestranskega dela. Ustanovna skupščina se bo vršila v nedeljo dne 27. aprila 1930 ob 10. uri dopoldne v tukajšnji meščanski šoli. Na vas vnetih in naprednih vinogradnikov pa je ležeče, da bo ustanovna skupščina, na kateri predava urednik »Naših gorice« g. Žmave, čimbolje obiskana.

Št. Janž pri Velenju. Nedelja, dne 6. aprila je bila pri nas v znamenju gospodarske izobrazbe. Predpoldne je predaval v društvenih prostorih Franc Strahovnik, naš podpredsednik in absolvent kmetijske šole, o sadjarstvu sploh in o najvažnejših opravilih, ki se morajo opraviti v mesecu aprilu. Cepljenje je pokazal na praktičnih zgledih, za kar so se sadjarji najbolj zanimali. Da bi se krog naše podružnice vedno bolj širil in nam naš podpredsednik, od katerega je tudi izšla pobuda za ustanovitev podružnice, še večkrat na sestankih predaval o za nas tako važni panogi kmetijstva, je vseh naših vnetih sadjarjev srčna želja in prošnja. Popoldan je bilo zelo dobro obiskano predavanje v prostorih g. Delakorda o svinjereji in svinjskih boleznih. — Predaval je živinozdravnik g. Josip Kožel iz Šoštanja. Hvaležni smo g. predavatelju za razne praktične migljaje. V vedno večji strokovni izobrazbi je rešitev in napredek kmetijstva.

Sv. Jedert nad Laškem. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je priredila v nedeljo dne 30. marca predavanje o sadjarstvu, ki je prav dobro uspelo. Predaval je g. Franc Vardjan, učitelj kmetijske šole v Št. Juriju, ki je na podlagi svojih bogatih izkušenj dal sadjarjem mnogo dobrih nasvetov. Iz vrta podružnice so se letos oddala vsa drevesca po znatno znižanih cenah, vrt se je na novo razširil in posadil s preko 4000 kom. sadikami. V dobi štirih let bo dana možnost posaditi celo okolico s ceneni in doma vzgojenimi sadnimi drevesci. Priporoča se vsem posestnikom, da v lastnem interesu pristopijo kot člani k podružnici.

Nabava gramoza za banovinske in okrajne (občinske) ceste v mariborskem okraju. Mariborski okrajni cesti odbor razpisuje za sredo, dne 23. aprila ob devetih dopoldne v uradnih prostorih okrajnega cestnega odbora v Mariboru, Koroška cesta št. 26/II. ustno licitacijo za nabavo gramoza za ceste v mariborskem okraju. Letos bo mariborski okrajni cesti odbor dal na ceste večje množine gramoza, osobito tām, kjer so ceste vsled zelo velike uporabe ali vremenskih in krajevnih nepriklj postale slabe, da se tako stanje naših cest zboljša. Opozarjamo pa, da državni cesti Sl.

Ne razmišljajte!

Moderna je dandanes samo svilena obleka. Ako želite, da bo ista dobra in cenena, pišite še danes dopisnico TRGOVSKO KEMU DOMU

STERMECKI v Celju, in zahtevajte najnovejšo vzorce. Enobarvna umetna svila v raznih modernih barvah Din 23 meter. Crepp de Chine Din 80, 90, 108, Crepp Georgette Din 135, Crepp satin 205. Bogata izbira tafta, pralne svile, svile za podlogo itd. Radi razpošiljanja po celi Jugoslaviji, je vedno ogromna zaloga in velika izbira. Naročila čez Din 500 noštnine prosta. Veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastonj.

Veletrgovina **R. STERMECKI, Celje št. 24.**
Dravska banovina. 207-9

Bistrica—Maribor—Št. Ilj in Maribor—Ptuj ne spadata v delokrog okrajnega cestnega odbora. Pač pa sta prešli letos cesti Lajtersberg—Sv. Lenart in Maribor—Dravograd v upravo cestnega odbora. Želeto je, da bi se licitacije udeležili lastniki gramoznih jam, kakor tudi vozniki iz vseh občin. Tu se jim nudi prilika, da si poiščejo lep zaslužek in na drugi strani koristijo našemu prometu. Vse one, ki želijo, da bi se naše ceste temeljito popravile in obdržale v dobrem stanju, prosimo, da podpirajo hvalevredno delo okrajnega cestnega odbora s tem, da opozorijo lastnike gramoznih jam in še posebej kmetske in druge voznike po vseh občinah, da se udeležijo v sredo po Veliki noči, dne 23. aprila licitacije gramoza. Natančnejši pogoji glede dobave se dobijo pri občinskih uradih in v pisarni okrajnega cestnega odbora v Mariboru, Koroška cesta št. 26. Naj si vsi, ki nameravajo licitirati dobavo gramoza, pravočasno oskrbijo potrebna potrdila pri občinskih uradih. Licitacija se prične točno ob devetih. Po deveti uri je zabranjen vsak pristop zamudnikov k licitaciji. Gospodje župane se prosijo, da obvestijo voznike in lastnike gramoznih jam na licitacijo in pogoje.

Mestna hranilnica mariborske.

Leta 1928. so se pravila Mestne hranilnice, ki so bila v spodtiko vsej resni javnosti spremenila tako, da voli ves upravni odbor Mestne hranilnice mariborski občinski svet po poropcu. S tem

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Neznani trije pivci niso bili divji lovci in tudi ne kaki potepuhi. Toda njih posel je bilo delo noči, kajti čakali so res v polnočni uri na divjega lovca.

Silna vročina, ki je mučila čez dan ljudi in živino, se je zdaj spremenila v grozno nevihto. Že dalje časa so se zbirali temni oblaki, ki so vedno bolj zakrivali nebo. Že se je čulo zamolklo grmenje tam za Pohorjem, tajnostna tišina je vladala v celi naravi. Zdajci nastane šumenje po drevesih, potegnil je veter, sprva kratek sunek, nato je razsvetlil rezek blisk mračno sobo, da so se za trenutek videli natančno obrazi treh pivcev, nato močen grom, ob enem pa je zatulil vihar, da so pokale debele smreke in se je tresel ves hram. Silen piš je odprl rahlo zaprte dveri, in glej, v tem trenutku je stal na pragu star lovec dolge, sive brade, s puško in dolgim nožem, oblečen v zeleno lovsko suknjo, z visokim klobukom,

17

izpod katerega so se vsipali dolgi beli lasje čez ramena.

»Aha tukaj je,« vzklikne največji treh pivcev, stopi k novemu gostu ter ga pozdravi: »dobro došel, mojster Urian! Pri tem vremenu te pač nismo pričakovali.«

»Zlodej pride z viharjem,« reče sivi lovec ter stopi v sobo, »na takšno vreme se moramo navaditi, če hočemo priti v viharju naprej.«

»Res, prav imaš,« odvrne eden od pivcev, »toda da pridemo k stvari, povej nam, kako stoji, prijatelj Lucifer, naša stvar v spodnjih krajih?«

»Najprej bi jaz vas vprašal, kako je z našo zadevo v vaših krajih,« odvrne vprašani, »to je gotovo glavna stvar.«

Nato vstane največji od vseh treh, potegne ozek kos pergamenta izpod plašča ter reče:

»Tukaj je seznam zarotnikov, vidiš razen nas imena Tököly, Jurij Perini, Štefan Petrozzi, Štefan Boczkay — krasna imena našega naroda, potem plemenitaše Franca in Andreja Nagy, Hidvedy, Boriya, tri brate Ketzer, Ispana ter mnogo drugih.«

»In vaš načrt,« vpraša novo došli lovec.

»Plemič Bori,« odvrne največji, »uprizori s krdelom »ubogih fantov«. pobuno. Wolf Fabjan,

Čevljarskega vajenca

sprejme takoj Franc Kokol
čevljarski mojster v Laškem
515

Proda se na lepem prometnem kraju žaga cirkularka, mlin na 2 tečaja in stope na stalni močni vodi v lesnem kraju zraven državne ceste, tričetrt ure od železniške postaje, zraven je pet oralov dobrega polja s travnikom vred, pet minut od farne cerkve, pod jako lahкими pogoji. Prevzame se lahko vknjižba. Naslov v upravi lista.
555

Kmetije, gostilne, hlše prodaja posredovalec Zagorski, Maribor, Tatenbahova ulica 19.
556

Proda se malo posestvo v trgu Muta 56.
556

volilnim redom je postala hranilnica pravzaprav občinski denarni zavod, ker ima občina, ki jamči za hranilne vloge, popoln upliv na vodstvo hranilnice. Sedajni upravni odbor je prevzel vodstvo zavoda 20. maja 1928. Novo ravnateljstvo in upravni odbor sta delala z vso vnemo in v občudovanja vrednem soglasju za procvit zavoda, ki se je v dobrem poldrugem letu pod novim vodstvom nepričakovano in hitro razvil. Ljudstvo ima veliko zaupanje v zavod, odkar je pod novo upravo. To nam dokazuje porast hranilnih vlog. Hranilne vloge so tako naglo rastle, da so pod novo upravo od 20. maja 1928 do 31. decembra 1929 poskočile od Din 78,803.700.21 na Din 118,208.666.07, torej so poskočile za Din 39,404.965.86 ali za 50%. Novih posojil je dala hranilnica v preteklem letu Din 47,101.664.— Ravnateljstvo je imelo v letu 1929 v celem 35 sej, na katerih je sproti rešilo nad 1300 prošenj za posojila in sicer po večini ugodno. Vsak prošnjik je dobil posojilo, če je bilo isto dobro zavarovano. Največ posojil se je dovolilo prošnjikom, ki so si zidali in še zidajo lastne hišice, da bodo imeli svoj dom. Za hranilnice zakon ne predpisuje nobenih revizij.

Ravnateljstvo pa je kljub temu sklenilo v svoji seji dne 21. marca 1930, da zavod po strokovnjaku dobro revidirati. To revizijo je izvršil nadrevizor Zadrufne Zveze g. Vlado Pušenjak. — Našel je zavod v popolnem redu in piše v revizijskem poročilu z dne 30. marca 1930 med drugim:

»Od 20. maja 1928, odkar je prevzela vodstvo zavoda sedajna uprava, se more ugotoviti velik napredek zavoda. — Poslovanje se vrši skrbno in vestno, pri podeljevanju kreditov se zelo previdno postopa. Hranilnica je imela vedno dovolj denarnih sredstev na razpolago, da je lahko vedno zadostila svojim obveznostim in podeljevala kredite vsem kredita potrebnim in kredita vrednim prosilcem. Ravnateljstvo in upravni odbor sta se zlasti trudila, da postavita zavod na zdravo, solidno podlago. Po-

žrtvovalno, nesebično delo upravnih organov zasluži pahvalo, tem upravnim organom gre zasluga, da bo postala Mestna hranilnica zopet denarni zavod, na katerega bo lahko mesto Maribor ponosno.«

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 12. aprila so pripeljali špeharji na 48 vozeh 112 zaklanih svinj. Meso so prodajali po 15 do 30 Din, špeh pa po 17 do 20 Din. Krompirja je bilo 34 voz po 0.50—1.25; čebula 2.50 do 3, zeljnata glava 1 do 6, česen 16 Din. Seno 65 do 75, otava 85 do 90, slama 50 do 65 Din. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, oves 1.25, kruza 1.75 do 2, ajda 2 proso 2.50, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 45 do 55, piščanci 45 do 70, puran 100 do 120 Din. Kislo zelje 4, kislja repa 2 Din. Jabolka 3.50 do 12, suhe slive 10 do 12 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40, med 14 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 11. aprila tega leta je bilo pripeljanih 341 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 100 do 170; 7 do 9 tednov stari od Din 200 do 260; 3 do 4 mesece stari od Din 300 do 400; 5 do 7 mesecev stari od Din 440 do 540; 8 do 10 mesecev stari od Din 680 do 900; eno leto stari od Din 1000 do 2000. En kg žive teže od Din 11 do 13; en kg mrtve teže od Din 16 do 17. Prodanih je bilo 212 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 25 konj, 26 bikov, 150 volov, 309 krav in 8 telet; skupaj 518 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 8. aprila 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.50 do 9; poldebili voli od Din 8 do 8.50; plemenski voli od Din 7 do 8; biki za klanje od Din 9.50 do 10; klavne krave debele od Din 8 do 10; plemenske krave od Din 7 do 8; krave za klobasarje od Din 5 do 6; mlada živina od Din 7 do 8.25. Prodanih je bilo 285 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38 kom.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od Din 18 do 20; volovsko meso II. vrste od Din 16 do 18. Meso od bikov, krav in telic od Din 10 do 14. Telečje meso I. vrste od Din 20 do 25; telečje meso II. vrste od Din 16 do 18. Svinjsko meso sveže 1 kg od Din 15 do 28.

*

Za „NAŠ DOM“!

Ne pozabite na velikonočno obdarovanje naročnikov »Našega doma«! Novi naročniki »Našega doma« se sprejemajo do Velike noči. Vsi naročniki »Našega doma«, ki imajo plačano celoletno naročnino, bodo upoštevanji pri velikonočnem obdarovanju, ko bodo na belo nedeljo izžrebane te-le nagrade: Ena koža podplatov za 12 do 14 parov čevljev. — Razno blago za moške in ženske, več ovojev. — Velika slika z okvirjem. — En par čevljev. — Več steklenic likerjev. — Klobuk za moškega po meri. — Več zabojev specerijskega blaga. — Zavoj zdravil za kmetško hišo. — Več komadov gospodarskega orodja. — Gospodinjske potrebščine. — 10 darov, knjige. — 50 darov, Slomškove slike. Naročajte »Naš dom, da boste deležni nagradnega žrebanja!

Novc knjige.

Šmarnice za 1930 — Marija in presv. Srce Jezusovo. Sestavil jih je Bernik. Naročajo se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stanejo vezane Din 26.— s poštino Din 28.— Kratko, vsebinsko zelo dobro branje, vsakodnevno primeren zgled, primerna navodila za vsakodnevno življenje — s tem se odlikujejo te šmarnice. Prosimo prečastite župne urade, da jih pravočasno naročijo.

Kraj vekov. Trinajst govorov o Bogu. Dr. Mihael Opeha. Menda se nam godi vsem pridigarjem, kakor pravi klasični naš pridigar dr. Opeha v prvih teh pridig: »Čudili se boste, da nisem o tem že davno govoril. Zakaj pač nisem? Menda zato ne, ker je tako nad vse težko, in se tudi ubogi pridigar kakor drugi ljudje, večkrat straši težkoč pri svojem delu. Je pa to poglavje o Bogu najvišje, o čemer more človeški duh razmišljati in jezik govoriti.« — Ne

Brusim britve, škarje in dežnike popravljam. Za delo garantiram. — Cene znižane na polovico. Umetna električna brusarna (Feinšlajfer), Maribor, Pobrežka cesta 13, pri Magdalenih. 522

Ford luksuz in tovorni vozovi, novi in stari modeli, generalno reparirani v dobrem stanju poceni na prodaj. Autodelavnica Adamovich, Maribor, Tržaška cesta 8. 521

Prodaja kovačije, Jamna. Prodaja vinograda, Moravci. Lastnik: Ferenc, kovač, Sv. Jurij ob Ščavnici. 539

Iščem krojaškega vajenca. Naslov: Franc Kukovec, krojač, Trgovišče, p. Vel. Nedelja. 540

Lahek voz se prodaja. Jablane 15, Cirkovce. 537

najboljši naših jezdecev, poveljuje konjenikom, najprej zavzamemo gorska mesta, nato vpademo na Moravsko ter prisilimo cesarja, da nam da naše stare pravice.«

»Dobro,« reče stari lovec, »Štajerska pa lahko postavi v nekaj dneh 5000 mož na noge, z njihovo pomočjo zavzamemo lahko Radgono, Riegersburg ter Gradec, grad Schlossberg pa moramo dobiti le z zvijačo v svojo posest.«

»In kako misliš to izvesti,« vpraša največji od vseh.

»Kakor hitro pridobimo bosanskega pašo za našo stvar,« odvrne sivobradati lovec, »bomo poslali pokrite vozove, v katerih bodo skriti oboroženi janičarji, v mraku skoz Šporovo ulico proti Schlossbergu. Tam se zgodi, da se stre kolo, v tem trenutku skočijo turški vojaki z golimi meči iz voza, posekajo vse, kar jim pride nasproti, vržejo bakle v mesto, in čete, ki so pripravljene zadaj, vkorakajo neovirano v glavno mesto in zavzamejo Schlossberg.«

»Za Boga, dobro je to premišljeno,« vzklikne dolgi med tremi pivci, »in če pridobimo Turka, ne bo več dolgo nosil cesar Leopold ogrske kruno.«

»Pereat Leonoldus« (naj pogine. Leopold),

vzkikneta ostala dva pivca pri mizi. Nista pa več ponovila tega klica, kajti rezek glas: »Pazite,« se sliši skozi malo okence.

Največji od lovcev zastrmi.

»V Framu ali na Račjem se vidimo,« reče sivobradatemu lovcu v zeleni obleki, ki nagloma zgine skoz vrata v temj in gozdu.

Istočasno vstopi od druge strani gozda izredno velik ter močan človek z visokim klobukom, držeč v roki sulico. Ob strani mu je visel širok meč. Njemu sledita dva vojaka, ob enem pa obkoli večja množica malo hišico.

Ko je vstopil ta mož, so sedeli trije pivci nemo in mirno pri mizi, za njimi oni starejši mož, ki je bil dozdevno njih sluga ter jih opozoril skoz okno. Postavili so oljnato leščeberko, ki je le slabo razsvetljevala sobo, v okno, tako da so sedeli skoraj v temi.

Veliki vojak s klobukom se takoj ozre po sobi, in ko zagleda pri mizi tri pivce, jih vpraša: »Kdo ste in kaj delate tukaj?«

»To vprašamo mi vas,« odvrne večji od pivcev, »kdo ste vi in kaj hočete tukaj?«

»Jaz sem Jurij Vamprecht, uslužben pri mestnem sodniku Valentinu Beurgu v Mariboru. Moj gospod je dobil od grajskega stotnika grofa Bren-

dokazuje govornik bivanja božjega, ne, mi na deželi ga bomo še manj. A s srčnim veseljem bomo sprejeli te govore o božjih lastnostih in o presveti Trojici in jih z veliko koristjo pač vsi porabili. So tako pregledni, obenem pa domače-konkretni, da tudi v nemški pridigarški literaturi ne poznam tako dobrih. Tudi zgledov iz sv. pisma, iz stare in nove zgodovine, iz vsakdanjega življenja je lepo število. Najlepša pisanka! Cena 20 Din, po pošti 21.50. Dobi se kakor vsi prejšnji dr. Opekovi zvezki pri Prodajalni P. T. Z. v Ljubljani, Krekov trg in pri Cirilovi knjigarni v Mariboru.

KARL MAY — 5. zvezek,

s katerim se začne knjiga: »Po divjem Kurdistanu«, je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane Din 13.—.

Za postni čas!

Na Kalvarijo!

Knjiga križevih potov. 2. izdaja. Cena 25 Din, po pošti 2 Din. Opomnimo, da je sprememba v molitvah križevega pota zelo priporočati, in ta knjiga jih nudi celih 28 sprememb.

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

NAŠA DRUŠTVA

Ljudski oder iz Maribora vprizori na velikonočni pondeljek v dvorani Katoliškega doma v Ljutomeru mirakl »Trosila bom rože«.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Predstava Kristusovega trpljenja na cvetno nedeljo se je zelo posrečila. Poleg domačinov smo videli številne zastopnike od Sv. Antona, Sv. Trojice, Sv. Bolfenka, Sv. Ruperta, Sv. Lenarta, Sv. Jurija, Sv. Ane v Slov. goricah, iz Nogo-ve, Apač, Sv. Petra in Sv. Jurija ob Ščavnici. Pridite še drugi na velikonočni pondeljek in na belo nedeljo v velikem številu! Ne bo vam žal nikdar te male žrtve. Na veselo svidenje!

Sv. Levrenc na Dravskem polju. Jako lepo proslavo materinskega dne je naše Katoliško

prosvetno društvo priredilo dne 30. marca tega leta. Vrstile so se deklamacije, govor, petje zbora, najlepši pa je bil zbor rajajočih otrok »Naša mamica«. Končno se je uprizorila tri-dejanka »Vaški skopuh«. Slabo znamenje pa je, da za tako lepo prireditev ni bilo pri starših in odrasli mladini več zanimanja. Kakšen ničvreden cirkus ali komedija bi bila gotovo privabila vsaj petkrat toliko gledalcev.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi na velikonočni pondeljek ljudsko igro v petih dejanjih in dvema spremembama »Deseti brat«. Začetek ob treh popoldne. Sodelujeta pevski in tamburaški zbor.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Na velikonočni pondeljek po večernicah priredi Bralno društvo zanimivo in lepo igro »Lurška pastarica«. Domačini pa tudi sosedje, zlasti Svetinjčani in Bolfenčani, iskreno vabljeni.

Središče ob Dravi. Prvič bo razvilo letos naše izobraževalno društvo svoj prapor pri procesiji na veliko soboto. Članice in člani društva, zavedajte se, da ga bo za vas in radi vas razvilo, zato se vsi brez izjeme zberite za svojim praporom in v dvostopih korakajte za njim v procesiji! Omislite si tudi društvene znake, ki se dobi v knjižnici po 5 Din. Še eno: Vsem članom in članicam prav veselo Alelujo in na svidenje na velikonočni pondeljek pri prvi prosvetni akademiji. Bog živi! Odbor.

Središče ob Dravi. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi na velikonočni pondeljek zvečer ob 8. uri v društvenem domu prosvetno akademijo. Na sporedu so same pevske točke, deklamacije in govori. Krona akademije bo gotovo igra »Užitkarji«, ki jo bo uprizoril dramatični odsek s svojimi najboljšimi igralskimi močmi. Ne zamudite ugodne prilike ter si pravočasno preskrbite vstopnice.

Kapela pri Radencih. Kam pojdemo na velikonočni pondeljek? V Radence v restavracijo pri g. Maršku, kjer bo ob 17. uri (ob petih popoldne) kapelsko bralno društvo uprizorilo pretresljivo žaloigro »Zmaga ljubezni«. Vsak, kdor je prijatelj poštene zabave, je prijazno povabljen.

Na velikonočni pondeljek priredi šentvidsko prosvetno društvo krasno burko »Lumpacij Vagabund« v petih dejanjih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Št. Janž pri Velenju. Velikonočni pondeljek priredi Marijina družba v društvenih prostorih po večernicah ob pol treh popoldne lepo igro »Sv. Cita«, ki nam bo predstavila zgled dobro vzgojene, poštene in zveste služkinje. Matere in gospodinje, pridite in pošljite svoje otroke in posle, da vidite v čem je ves dandanes tako pogrešani hišni blagoslov. Pred igro bo kratek

življenjepis svetnice pojasnjeval igro. Morda se že okorajžijo naši tamburaši za prvi nastop.

Konjice. Na velikonočni pondeljek se vprizori v Katoliškem društvenem domu drama »Žrtev spovedne molčečnosti«. Igra je prepletena s tragičnimi prizori iz resničnega življenja moravskega župnika, kateri je iz zanosa do vzvišene in svete dolžnosti poklica žrtvuje čast in življenje, ker ne sme in ne more izdati spovedne tajnosti. Začetek ob treh popoldne. Pridite številno!

DOPISI

Cerovec pri Rog. Slatini. V naši vasi imamo letos že štiri smrtne slučaje. Prva nas je zapustila Amalija Stojnšek, stara komaj 23 let. Potem užitkar Martin Fideršek in dve posestnici Helena Prah in Barbara Osek. Letos smrt precej kosi pri nas. Druga leta smo imeli včasih celo leto le po tri smrtne slučaje.

Sv. Križ na Slatini. V noči, dne 8. aprila tega leta je vlomil neznan vlomilec v vinsko klet in sobo (v gorco) gospe Frančiške Potočnik v Cerovcu, misleč, da ima gospa še v kleti kaj vina. Ker v kleti ni bilo vina se je zadovoljil z raznim vinogradskim orodjem itd. Zadevo radi vloma imajo sedaj v rokah orožniki.

Konjice. S prijetnim veseljem se spremlja stremenje dela naše mladine, katera si utira pot v življenje pod okriljem »Deve Zmagovite«. Tako je bila cvetna nedelja dan izrednega slavlja fantov kongreganistov. Svojemu notranjemu stremljenju so dali zunanji simbol z novim Marijinim praporom, kateri je bil ta dan slovesno blagoslovljen. Prapor je delo čt. šolskih sester iz Maribora. Načrt je umetniško zadet po g. H. Vurnikovi iz Ljubljane. Simbolično sta upodobljena na njem: Brezmadežna kot »Bitje čudovito: Mati in Devica, Dekla in Kraljica«, ter vitez Gonzaški: »Čudovita vzornost: Nedolžnost in spokornost«. Slavju dneva je bil priključen sprejem novih članov v kongregacijo, tako da dosega danes število vseh nad 130. Nič manj kot navedena slavnost, nas je presenetila igra »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki so jo z dovršenim uspehom priredili kongreganisti. Ne bode odved trditve: tako doživljati dejanja je redkost podeželskih igralcev. Hvalevredna je misel, da nam na velikonočni pondeljek ustrezajo s ponovnim užitek. Mladim, za ideali stremečim borcev čestitamo k lepemu slavju. Naj jih življenje pelja v objem božjega plemstva!

nerja v Gradcu naročilo, da mora dati preiskati po stražnikih vse skrite kote in beznice, kjer se navadno skrivajo sumljivi ljudje. In tako vas vprašam še enkrat: Kdo ste in kaj delate tukaj?»

Dolgi med tremi pivci se vidno oddahne, prebled, je postal zopet rdeč. Mahoma odgrne svoj plašč ter pokaže jopič, ki je bil čez in čez preprežen z zlatimi nitmi, isto so storili tudi njegovi tovariši.

»Kakor vidite,« reče in se ponovno zravna, »mi nismo razbojniki, ne divji lovci in tudi ne spadamo med ljudi, katere vi iščete po beznicah okoli Maribora.«

»Vseeno,« odvrne vodja vojakov z močnim glasom, »obleka še ne napravi moža, povejte mi tedaj: Kdo ste in kaj iščete o polnočni uri v tej beznici?«

Tedaj pa pogleda večji strogega poveljnika srepro v oči.

»Kaj hočete,« reče z donečim glasom, »vedite, jaz sem Peter grof Zrinjski, ogrski magnat in hrvatska ban.«

»In jaz,« reče drugi ter stopi bližje, »sem Franc grof Nadasdy ter tačas palaton ogrske kraljevine.«

Tedaj pristopi že tudi tretji lovec, ki je bil videti najmlajši, se razgrne ter pravi:

»Ime mi je Krištof Fran Frankopan, obmejni grof na Primorskem.«

Stari vojak je stal nekaj časa ves osupel. Nato povzame grof Zrinjski besedo:

»In če že hočete vedeti, kaj smo delali o polnočni uri tukaj, vam povemo, da smo prišli izmučeni z lova ter da smo iz spoštovanja našega presvetlega vladarja, ker smo bili zopet na varnem pred hudo nevihto, zaklicali: »Vivat Leopoldus!« (Živel, Leopold!)

Vamprecht odzame bližje stoječemu vojaku svetilko, posveti trem gostom v obraz ter reče:

»Mogoče je, da ste res tisti gospodje, kakor ste napovedali. Sem še le kratko časa v tej službi. Imena pa so mi znana, zato vam hočem skazati dolžno spoštovanje. Toda dovolite mi, da vas vprašam: Kdo je bil tisti, ki je tako naglo zginil v gozdu, ko smo se mi približali hiši.«

»Ta le tukaj,« odvrne grof Zrinjski ter pokaže na starega moža, ki je prej zaklical: »Pazite,« in je sedaj stal za grofom.

»Ta je moj zvesti Laslo Fekete, star vojak in plemič, ki hodi z menoj, če grem na lov, ker ima s tem največje veselje.«

Auto-kovček z znakom H VII 43 se je na cesti med Krapino in Mariborom izgubil. Kdor naznani, kje se nahaja, dobi nagrado. Špedicija Balkan v Mariboru, Aleksandrova cesta 35. 538

En vagon trnovega lesa za kolarstvo ima na prodaj Franc Fišer, lesni trgovec, Sv. Benedikt. 541

Iščem 15 letnega vajenca iz poštene hiše. Nastop takoj. — Križnik Franc, lončar, Sp. Poljčane, Poljčane. 510

Ugodno se prodajo dve stiskalnici (preši) lese- ni, ena velika, druga manjša, obe v dobrem stanju ter se lahko takoj razdreta in namestita. Kupci naj se zglasijo osebno ali pisмено pri Vinkotu Topolovec v Podlehniku pri Ptuj. 518

Ponikva ob južni železnici. Zopet imamo smrten slučaj, ki nam da vsem misliti. V Luterju se je v petek, dne 11. tega meseca smrtno ponesrečila Antonija Vrečko, po domače Pšeničnica. Pokopali smo jo v nedeljo, dne 13. tega meseca ob obilni udeležbi Ponkovičjanov. Bog ji daj nebesa!

Murska Sobota. Treznostno društvo v Murski Soboti bo priredilo za člane treznostno potovanje na Sušak—Trsat, otok Krk, Omišalj in obisk Zagreba v Ciril-Metodovih dneh. Odhod iz Murske Sobote dne 4. julija 1930 ob 8. uri zjutraj in preko Varaždina, Zagreba in Karlovca; prihod na Sušak ob 8. zvečer. Bližju frankopanskega gradu zažiganje Ciril-Metodovega kresa ob 9. uri zvečer. Les in polena se prinese s seboj. Od 4. do 10. ure staroslovenska bogoslužba v trsatski cerkvi. Ob 12. uri odhod s parobrodom na Krk dne 5. julija 1930, prihod na Sušak ob 8. uri. Dne 6. julija obisk Zagreba, bogoslužje v grško-katoliški cerkvi, ogledovanje muzejev, Strossmajerjeve galerije slik, zološkega vrta (divje živali) v Mirogoju. Odhod iz Zagreba ob 6. uri in prihod v Mursko Soboto ob 12. uri. Vozna cena: Za šolarje približno 70 Din, za člane treznostnih društev: iz Murske Sobote Din 140.—, iz Ljutomera Din 135.—, iz Ormoža Din 130.—, voznja s parobrodom na Omišalj in otok Krk Din 20.—, izkaznica Din 10.—. Podrobne informacije daje treznostno društvo v Murski Soboti, župni uradi in šolski upravitelji v okrajih Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer in Ptuj.

Dravograd. V nedeljo, dne 13. aprila popoldne se je vozil sreski načelnik slovenjgraški g. Viher s svojo soprogo ter hčerke in avtomobilu iz Slovenjgrada proti Vuzečici. Na cesti od Dravograda proti Gortini v bližini gostilne Janeš je odletelo z avtomobila eno zadnjih koles. Kljub takojšnji zavori je priletel avto ob drevo. G. načelnik si je zlomil v gležnju nogo ter dobil druge poškodbe na glavi, njegova soproga je bila tudi ranjena. Otroku se ni zgodilo nič, šofer je lažje ranjen. Ponesrečene so prepeljali v bolnico v Slovenjgradec.

Duplek. V nedeljo je prišlo do rabe nožev ter streljanja med zidarskim vajencem Andrejem Muršičom, posestniškim sinom Mulecom iz Sp. Dupleka in Ivanom Berlingerjem. Zaključek rabe orožja je ta: Berlinger je dobil 5 do 6 zelo nevarnih ubojiljav, Mulec ima strel skozi vrat, Muršič kroglo v roki in in strel ga je oplazil po glavi.

Pismo iz Holandije. Zopet se oglašamo po dolgem molčanju slovenski izseljenci, da spo-

ročimo vsem čitateljem in čitateljicam o našem delovanju v društvu sv. Barbare v Brunssumu. Ker nas ženejo spomini vedno v domovino in našo rojstno vas in obenem tudi hrepenimo po razvedrilu, se tudi zelo zanimamo za prelepe slovenske igre. Ravno sedaj se tu nekaj naših sobratov in sester pripravlja na igro »Miklova Zala«, katero uprizorijo na belo nedeljo. Pri tej priliki želimo vsi Slovenci iz Brunssuma vsem čitateljem in čitateljicam »Slovenskega Gospodarja« srečne in vesele velikonočne praznike. — Vranker Viktor, II. blagajnik in Franc in Matl Markošek Franc in žena. Kozole Ivan I. blagajnik. Ivan Gaberšek in žena, Laušenik Jože in žena, Boštjan Miha, Hode Martin in žena, Zdove Franc in žena, rodbina Kužnik, Kos Viktor in žena, Eberle Janez, Koter Martin, Kosmač Ivan, Bračun Miha, Perme Ivan, Smerkol Franc in žena, Hriberšek Jože, Okrožnik Ivan, Južna Leopold in žena, Us Janez in žena, Senekovič Ivan in Pavel Baš.

Kotlja. V nedeljo, dne 30. marca smo slovesno zaključili kmetijsko nadaljevalno šolo v Kotljah. Šola je vodil za izobrazbo ljudstva in za napredek kmeta vneti in delavni šolski vodja g. Adolf Sokol. Obiskovalo je šolo 19 fantov, za našo malo župnijo prav lepo število. Kazali so za šolo veliko zanimanje in so pri sklepnem izpitu tudi pokazali, da so se res nekaj naučili. V imenu učencev se je zahvalil učiteljstvu učenec Silverij Kričej. Šola nam je porok, da je naša mladina še dobra in iz dobre mladine bodo izšli tudi dobri gospodarji. Isto nedeljo popoldne so nastopili na šolskem odru tudi naši malčki ter so uprizorili lepo igro »Grudica«. Občudovali smo jih, kako dobro so se uživali v svoje vloge in so igrali povsem naravno in korajžno. Mnoge je lepa igra ganila do solz. — Pohvaliti moramo tudi naše gasilno društvo, da je v svoj delokrog sprejelo tudi ljudsko izobrazbo in nam je v pustnem času priredilo dve igri in sicer: »Nemški ne znajo in pa »Čašico kave«. Vsi igralci so svoje vloge rešili prav dobro in so zato želi splošno odobravanje. Obe igri sta se morali ponoviti. Občudovanje in odobravanje je vzbujal tudi mešan pevski zbor, ki je pred igro in med odmorom zapel več lepih pesmi, med drugimi tudi precej težko »Zdravo Marijo«. Tudi ob svojem nastopu pri večjih cerkvenih slavnostih je žel obilno zahvalo. Prihaja med našo mladino spomladno življenje. — Gremo naprej!

Št. Peter pri Mariboru. Pretečeno nedeljo se je vršila zaključna slovesnost dveletne kmetijske nadaljevalne šole. Učenci so ob sklepu

prejeli izpričevala in nagrade v obliki gospodarskih knjig. Da bi le bodoči šentpeterski gospodarji pridobljeno znanost ohranili in svojo nadaljnjo življenjsko pot pravilno uravnali. — V novi stavbi g. Sandeja je pretečen teden otvoril trgovino z mešanim blagom g. Magdič, kateri obdržal še tudi zanaprej svojo trgovino v Trčovi.

Kamnica pri Mariboru. Ko smo se v mističnem poživilu in okrepčali, smo začeli poživljati tudi naše gospodarsko in društveno življenje. Dne 23. marca smo slovesno zaključili gospodinjstvo nadaljevalno šolo, ki so jo požrtvovalno vodile č.č. šolske sestre; ves dan so domačini trumoma hodili ogledovat gospodinjstvo razstavo, ki je bila združena z zaključitvijo. Komaj se je končala zimska gospodinjstvo nadaljevalna šola, že se je priglasilo za poletni tečaj toliko deklet, da bodo prostori za vse skoro premajhni. — Naslednjo nedeljo, dne 30. marca smo ustanovili krajevno Kmetijsko zvezo, ki jo vodi znani drevosničar gosp. Dolinšek. Kmetijska zveza bo prirejala, če Bog da, vsak mesec gospodarska in gospodinjstva predavanja in bo za to naprosila gg. kmetijske strokovnjake. — Na tiho nedeljo, dne 6. aprila smo imeli občni zbor Izobraževalnega društva. Mladenke so nastopile z govori, deklamacijami in z lepo dramatično sliko. Domači zbor ter gojenke gospodinjstvo nadaljevalne šole so nas razveselile z ubranim petjem. Za predsednika Izobraževalnega društva je bil vnovič izvoljen g. župnik Božiček, ki nam je zgradil in opremil lepo društveno dvorano. Da bi to dvorano naša društva le prav pridno uporabljala!

Zgornja Polskava. Dne 10. aprila smo pokopali blagega očeta Andreja Kovatič v 67 letu starosti, ki je po dolgi mučni boleznini mirno v Gospodu zaspal. Bil je vzgleden kristjan. Pridno je zahajal k službi božji in je tudi rad pomagal pri cerkvi. Zato naj mu bo Bog plačnik. Bodi mu zemljica lahka!

Zlatolice pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Po celi vasi se govori o kurjih tatvinah. Neznani uzmovič nič ne prebira, marveč kar od kraja vzame. Pri eni hiši je v noči od 8. na 9. aprila odnesel kar pet kokelj. Drugič pa naj pride po jajca, da bo lahko koklje nasadil. —

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Izkazujoč statistiko o stanju časopisja v fari, beležim naslednje: 130 Slovenskih Gospodarjev, 7 Domoљubov, 3 Slovenci, menjajoč tudi 6 do 8 izvodov, 30 Bogoljubov, 25 Glasnikov, 18 Nedelj, 18 Naših domov, 8 Cvetja, 26 Kmetovalcev, raznih cerkvenih in misijonskih in gospodarskih listov pa skupaj 35 izvodov. Torej prihaja deloma tedensko, deloma mesečno

Sedlarsko in torbarsko delavnico sem preselil iz Stomškovega trga št. 6 na Aleksandrovo cesto št. 16. Priporočam se za izdelavo raznih konjskih oprem za lahko in težko vožnjo, dalje gonilne jermene za mlino in žage, kovčke za avtomobile, potnike in vzročne kolekcije, dokolnice, nahrbtnike itd. Sprejema se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. **Ivan Kravos.** 557

Malo posestvo štiri orale se proda v Seleh 98. Več se izve v gostilni Klemenčič — Vurberg. 547

Učencem se sprejme pri slikarju I. Goričan v Slov. Bistrici. 552

Vamprecht ostro pogleda Feketa ter zmaje z glavo, kakor bi hotel reči: Ne, ta ni bil. Ker pa ni dalje dvomil, da stoji hrvatski ban pred njim, ter ni hotel ničesar storiti, kar bi moglo razžaliti te odlične gospode, zapove vojakom z močnim glasom: »Nazaj!« Takoj zapusti sobo ter odide s svojim krdelom proti Mariboru.

Ko je bil toliko oddaljen, da ni mogel nič več slišati, so se pivci v sobi pomembno pogledali.

»No, moji prijatelji,« reče grof Zrinjski napol tiho, »ali ste si na jasnem, kaj pomenjajo ti ponočni pohodi. To stikanje pač ne velja potepuhom in drugim sumljivim ljudem...«

»Ampak nam,« poseže vmes grof Nadasdy, »ali ne uvidite, da je tukaj vmes roka grofa Brennerja, ki je dobil, kakor sem zvedel, iz Dunaja navodila, da mora paziti, ali ne prihajajo na Štajersko ljudje, ki hočejo razširiti zaroto.«

»To je tudi moje mnenje,« pripomni Frankopan.

»Dobro,« reče grof Zrinjski, »naprej prijatelji, že se dani, petelin je že trikrat zapel, mi moramo na delo.«

Pri teh besedah so zapustili plemenitaši sa-

motno krčmo »Pri divjem lovcu« in zginili v temnem gozdu.

Sledil jim je stari Lasko Fekete, ki se je pogrogljivo smejal.

VI.

Na sejmu v Ptuj.

Sejm bil je živ.
Prodal i on je Lahom
tam par volov.
Aškerc.

Starodavno je mesto Ptuj ob Dravi, ki priteče iz daljne Tirolske in Koroške, se vije med zeleni logi ter pozdravi še enkrat sivo zidovje starega mesta, predno se zgubi v nepreglednih ravninah proti hrvaški deželi.

Živahno je bilo že od nekdanj na tem prostoru življenje in prejšnji prebivalci so tudi zaradi tega napravili tukaj naselbino. Minula so stoletja, prišli so hudi viharji čez to mesto, a kljubovalo je vsem silam in se ohranilo.

skup 300 samih dobrih listov k nam. Prezreti pa tudi ne smemo števila slabih listov, ki obiskujejo v 19 izvodih bolfansko faro. Med dobrim zrnjem se nahaja vedno nekaj plev! — Zadeva glede naše fare z ozirom na ustanovitve velikih občin v bližnji bodočnosti se nam zelo nejasno rešuje. Prosimo merodajne odločujoče oblasti, da uvažujejo želje in potrebe našega kraja, ki obstojijo v priklopitvi občine Biš k ptujskemu okraju. Tudi par poseznikov, ki vlečejo v nasprotno smer, vendar ne bo odločalo, ako je najmanj 99 odstotkov za veliko bolj bližnji Ptuj, odnosno za priključitev k veliki urbanski občini. Ze radi novega trošarinskega zakona je pametneje, da tudi Biš pripada k Sv. Urbanu. — Vsi treznomisleči farani obsojamo vedno ponavljajoče se izgrede celo med domačimi fanti. Naj bo kmalu konec pretepom, ki imajo samo zle posledice, zlasti pa rodijo vedno večje sovraštvo, ki nastaja nato iz običajnih tožb. Fantje! Rajši Slovenski Gospodar in Naš dom v roke! Imeli boste večjo korist od tega, kot pa se ponašati s tistim nejunaškim pretepaštvom. Zapomni si: Toliko si močan, kolikor sam se be premagaš! Ponočnjaštvo in pretepaštvo ni čast, ampak sramota!

Ptujski okraj. V sreskem kmetijskem odboru za naš okraj je bil izvoljen načelnikom g. Franc Ranfl, župan v Gajovcih; kot delegata za banski kmetijski odbor sta bila izvoljena gg. Janžekovič, posestnik, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji in Žunkovič Ivan, posestnik in nadučitelj v pokoju v Narapljah.

Ptuj. Krajevna skupina nižjih poštних uslužbencev priredi dne 11. maja tega leta svojo običajno veliko javno dobrodušno tembolo na Florjanskem trgu. Kakor vsako leto, bo tudi letos zelo veliko lepih dobikov. Cenjeno občinstvo se lepo prosi, da blagohotno podpre to prirediteljev po svoji moči. Ptujski poštarji pa bodo v zahvalo vedno radi prinašali v hiše lepe in zabavne časopisne vesti in novice, kakor tudi poročila od dragih sorodnikov in znancev od blizu in daleč.

Ptuj. Zastopstvo naše domače Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani je prevzel za Ptuj in okoliške kraje g. Ognjeslav Skaza, poslovodja Kmetijske zadruge. Posreduje vse zavarovalne posle in daje vsa pojasnila brez plačno. Priporočamo. 528

Moste pod Črno goro pri Ptuj. Trgovcu in gostilničarju Mešičku so ponoči nenapovedani in nepovabljeni gostje pobili skoro vse šipe, pomazali z barvami stene zunaj in skozi okna še znotraj ter napravili še veliko škodo na vrtu in v čebelnjaku. Nihče ne ve, kaj bi bilo temu povod, ker g. Mešiček ni z nikomur v sovraštvo. Sumi se na par malopridnih fantov. Upamo, da jim pridejo na sled in dobe plačilo za svoje sramotno junaštvo.

Velika Nedelja. V naši precej obsežni župniji bomo kmalu začeli s prenavljanjem naše cerkve. Zato je treba, da se združimo, združimo posebno z denarnimi prispevki ter tako omogočimo to prepotrebno delo. Naš preč. g. dekan nam je pravočasno vse razložil in razjasnil, česa je treba in koliko bo približno vse to stalo. Seznam prvih darovalcev nam je v nedeljo, dne 30. marca omenil, mnogi so se prav dobro postavili, ker so več darovali, kakor je določeno. Iskreno se zahvaljujemo za dar našemu rojaku preč. g. Vekoslavu Skuhali, župniku na Hajdini. Mi zaostali, kateri še se nismo odzvali temu pobiranju, se bomo kmalu združili s tistimi, ki večidel obiskujejo sosedne župnije. Korajžno si odtrgajmo to malenkostno vsoto ter jo darujemo v čast božjo, obenem pa v čast župljanom. — Dramatični odsek bralnega društva »Mir« nam pod vodstvom č. g. kaplana prav pridno prireja času primerne in prav dobre predstave. Mladina, oziroma člani društva, le tako naprej! Potem bomo lahko rekli, da je mladina v resnici naša. Če bo mladina iskala zabave v društvenih domih, bomo lahko rekli o njej, da je v resnici naša.

Ljutomer. V torek, dne 8. tega meseca je spretni vozač šofer Rado Kunc, uslužben pri izvoznicarju jaje Mirku Šumak v Ljutomeru na prosti cesti proti Logarovcem s tovornim avtomobilom vozil se odjemati jaje po raznih nakupovalcih. Sredi vasi se zlomi sprednje desno kolo. Ravnodušni šofer je imel toliko moči in prisotnosti duha, da je krmilo obrnil z vso silo na levo, da se auto ni zaletel v bližini stoječi kameniti studenec. Avtomobil pa je pri tem vseeno zašel s ceste na trato, pri čemer se je os zarinila v mehka tla, šoferja in spremljevalca pa je vrglo par metrov naprej. — Oba sta nepoškodovana skočila takoj k avtu, šofer je ustavil motor, nakar sta s spremljevalcem obdržala še prazne zaboje, da auto ni zgubil ravnotežja in da se ni prevrnil. Na avtu ni posebnih poškodb, da tudi šofer in spremljevalec sta odnesla zdravo kožo. — V petek, dne 11. aprila je ob pol šest uri popoldne na nepojasnen način začelo greti v škednju Jožefa Makoter, posestnika na Cvenu. Škedenj je zgorel popolnoma, hlevi in drugo gospodarsko poslopje pa deloma. Delavnim domačinom in sosednim požarnim brambam, posebno ljutomerski z motorno brizgalno je pripisovati, da se ogenj ni razširil in vpepelil ostalega poslopja Makotrovega in v bližini stoječih hiš drugih sosedov velike in in gosto naseljene Cvenske vasi. Odraslih Makotrovih domačih razen otrok ni bilo nikogar doma. Živino so rešili sosedje in požarna bramba. Človeške žrtve ni.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Velikonočni ponedeljek, dne 21. aprila ob 10. uri dopoldne se vrši v prenovljeni kapeli na Gomili, najlepši razgledni točki spodnjih Slovenskih gor, blagoslovljenje novega krasnega kipa Marije Pomladnice, izdelanega v Turinu na Laškem. — Nato je pridiga in slovesna sveta maša. Verniki iz vseh sosednjih župnij in prijatelji krasnega razgleda ste vabljeni v obilnem številu v Emavs na Gomilo!

Škofjavan. Meseca marca se je ustanovila za občino Škofjavas Kmetiska zveza, katera ima namen pospeševati koristni kmetijskega stanu. Za načelnika je bil izvoljen Franc Gaber, posestnik v Trnovljah, za njegovega namestnika pa Jakob Jošt, posestnik v Okolici. Kmetje! Kmetiska zveza je vaša stanovska organizacija, zato ji pristopite vsi!

Celje Okolica. Cesta na Starem gradu je vsled izredno veliko voženj pri slabem vremenu v izredno slabem stanju. Nekateri deli ceste so taki, da voznik le z največjim naporom svoje živine voz premakne; pešec pa je v nevarnosti, da mu ne ostane čevljev v blatu. Če se o tem pritožiš in prosiš odpomoči, dobiš le kak klavern ogibljiv odgovor. Vsekakor pa bi bilo na mestu in tudi prosimo, da bi v zadevi vmes posegle nadrejene cestne oblasti.

Sv. Jurij ob južni železnici. Nesreča nikoli ne počiva. Dne 3. aprila se je v kmetijski šoli ponesrečil kravar Rudolf Jagodič, doma iz župnije Šmarje pri Jelšah. Bil je star še le 12 let ter se veselil življenja, saj je skoraj začel še le živeti. Opoldan je bil še vesel, zvečer pa je ležal že na mrtvaškem odru. Padel je tri metre globoko in si zlomil tilnik. Gojenci so ga v rojstni župniji spremili na zadnji poti. Naj počiva v miru!

Sv. Štefan pri Šmarju. Milo so zapeli zvonovi in naznanili, da je umrla 14. marca tega leta v cvetu mladosti 24 letna pridna mladenka Alojzija Pevec, po domače Zobčeva Lojzika. Bila je vedno vesela, lotila pa se je je neozdravljiva bolezen in nam jo je odvedla v boljši dom. Kako zelo je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb. Obilno spremstvo na njeni zadnji poti je pričalo, da jo je imelo rado staro in mlado. Ob odprtem grobu je govoril č. g. župnik tolažilne besede. Domači cerkveni pevski zbor se je poslovlil od nje doma in ob grobu z lepimi žalostinkami. Minulo je trpljenje, Marija ti je izprosila svetl raj. Počivaj v miru!

Dolžnost žene

je, gledati na to, da je njeno oblačilo krojeno po obstoječi modi, Veletrgovina Stermecki v Celju Vas lahko posluži z najmodernejšo konfekcijo po zelo zmernih cenah. Zahtevajte takoj novi ilustrirani cenik z več tisoč slikami, katerega dobite popolnoma brezplačno.

Damske obleke iz delena Din 80, 120, rips Dia 130, etamina 160, iz svilenega popelina Din 180, umetne svile 170, iz volnenega sukna 270, 370, bluze 34, 51, 62, sukne 85, 115, pomladanski plašči 290, 370, 500, oblečke za deklice od Din 39 dalje, kar ne od-

govarja, se zamenja ali vrne denar. Paketi preko Din 500 prosti poštnine.

Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207-11

Ni mogoče. »Če režem čebulo, se zmiraj solzim.« — »To lahko preprečiš s tem, da režeš čebulo pod vodo.« — »Ja, pa jaz ne morem tako dolgo pod vodo zdržati.«

Sesed je nevarno zbolel in sosedov Nace ga je prišel obiskat. Domači so mu v veži naročili, naj bolniku ne omeni, kako zelo je bolan. Nace se je res držal navodila ter bolnega ves čas kratkočasil, kako bo zopet lepo, ko ozdravi. Ko je odhajal, je postal med vrati ter jih meril. »Hm«, pravi nato, »malo težko bodo pogrebci spravili rakev skozi ta vrata in po teh ozkih stopnjicah!«

Surovež. Ona: »Pred najino poroko si me vedno imenoval: moj angel! Zakaj pa ne rečeš sedaj nikdar več tako?« — On: »Ker sem med tem spoznal svojo zmoto. Angelji ne rabijo toliko oblačil kot ti.«

Če sv. Miklavž izprašuje. V neko družino je stopil sv. Miklavž in je otroke izpraševal krščanski nauk. Neki otrok pa se ga je ustrašil in ni nič več gladko znal 10 božjih zapovedi. Osem jih je še spravil skupaj, a devete ni več vedel. Končno se je pa le spomnil in odgovoril: »Ne želi svojemu bližnjemu žene!«

KMETOVALCI!

Za setev koruze si preskrbite sredstvo Vranol, da sejane koruze vrane ne izključujejo. Pošilja z navodilom po 10 Din ANDREJ KREPEK, Sv. Lenart v Slov. gor. 551

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—**Maribor**
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 228Še predno
petelin zapoje...

a ravnotako v pondeljek in vse ostale dni velja dan za dnem naša najprva skrb razumni negi telesa.

Ako želite rešiti to vprašanje pametno, to je jemati le ono kar v resnici deluje, a da pri tem ni škodljivo, tedaj se morate odločiti za preizkušene Elsa-preparate.

Elsa-mila zdravja in lepote v sedmih krasnih vrstah: milo iz liličnega mleka, lilične kreme, iz rumenjaka, glicerino, boraksovo, katranovo in za britje.

Po pošti 5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko če se denar vpošlje naprej, po povzetju 62 Din.

Elsa-Creme-pomada uničuje pojave starosti, odpravlja neprijetne napake (solnčne pege, mozolje itd.).
Elsa-pomada za rast las, še vedno najbolje za lase.

Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonc vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko če se denar vpošlje naprej, po povzetju 50 Din.

Elsa-Shampoo krasnih pen in vonja 3 Din 30.
Elsadont najzdravejša pasta za zobe, 1 tuba 8 Din 80.
Elsa-Sachet dišeča blazinica za perilo, 6 Din.

Dan za dnem negujte telo z Elsa-preparati!

TO POMAGAJ!

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsatrg 341.**Lisičje,**

dihurjeve, kunine in druge kože od divjačine, kupuje I. Ratej, trgovec, Slov. Bistrica. 1476

Učenka

za strojno pletenje, pridna in poštena se sprejme takoj. Istotam se sprejmejo izurjene pletilje. Ponudbe na B. Pušnik - Vojnik pri Celju. 492

Dva pomočnika (hlapca) k goveji živini, močnejša, poštena, se sprejmeta takoj. Na prodaj imamo prvovrstni jabolčnik; cena po dogovoru. Oskrbištvu graščine Sevnica ob Savi. 529

Starejše pošteno dekle, vajeno vsega gospodinjanskega dela ter tudi šivanja, nekoliko gostilne in trgovine išče primerne službe. Ozira se le na stalno mesto, položi lahko kavicjo. Naslov v upravi lista. 526

Vajenec, močan, se sprejme. Stanovanje in hrana v hiši. Anton Stern, kolar, Rače. 528

Čebele plemenjake v kvanjcih z mladimi maticami proda večje število. Cena ugodna. Žibert Aleš, Sp. Bela, p. Preddvor, Gorenjsko. 527

Najboljšo koso „POHORKA“traverze, cemeni, apno kakor tudi vso drugo železnino nudi po
::::: ugodnih cenah tvrdka :::::**Pinter & Lenard, Maribor****Svilene robce**

kupite najceneje in najlepše, kakor tudi POPELIN VOLNO in vso drugo manufakturno blago le v TRGOVINI

I. Preac, Maribor

Glavni trg 13 544 Glavni trg 13

Pri prvem nakupu se boste sami prepričali o gornjem.

Vabilo na

redni občni zbor**HRANILNICE IN POSOJILNICE PRI SV. JURJU OB JUŽNI ŽELEZNICI,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo, dne 4. maja 1930 ob 3. uri popoldne v njenih uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1929.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Sprejem novih pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.

Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje drug občni zbor na istem mestu in po istem dnevnem redu, ki ima pravico sklepati ob vsakem številu navzočih članov 553

Vabilo k XXII. rednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice v Petrovčah, ki se vrši v nedeljo dne 27. aprila 1930 ob 9. uri popoldne v zadrugi pisarni. — Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929. 4. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je glasom pravil sklepčen neglede na število navzočih članov. Načelstvo. 520

Podpisani sem izdal v samozaložbi: 40 blagoslovnih pesmi za mešani zbor. Part. 30, gl. 5 Din. Adventne in rožnenske Marijine pesmi part. 15, gl. 4 Din. 16 blagoslovnih pesmi za moški zbor part. 4 Din. — Fabian Augustin, organist v Rajhenburgu. 549

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanilaMali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. Upravništvo.

Pošlijte nam takoj Vaš naslov! **Dnevno Din.** 200-300 in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 493

Učenec se sprejme pri urarju M. Ilgerjev sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 458

Sodarske pomočnike sprejme pri polni oskrbi Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 485

Vodovode in strelovode inštalira najsolidnejše po jako nizki ceni, kompletni strelovod od 800 Din naprej, dobavlja vodovodne cevi ter ima iste vedno v zalogi po jako ugodni ceni: oblastveno koncesijonirani inštalater Rihard Jakelj, Slovenjgradec. 419

Prodajam dve leti staro brejo svinjo, voz sena, žrmlje, šivalni stroj. I. Ploj, Bratislavci 47, p. Moškanjec. 470

Na veliko noč

ko bo vsa Vaša hiša b'estela čistoče in ko boste na snežnobelem prtu delil kolač se spomnite, da je k tej čistoči mnogo pripomoglo tudi pravo terpentinovo

MILO GAZELA

MILO GAZELA MILO

550

Eksportna hiša **LUNA** *lastnik* **Albin Pristernik**
MARIBOR, Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer: **otročje nogavice** par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi, **moške (sokne) nogavice** od Din 5.— naprej, **flor nogavice** od Din 12.— naprej, **damske nogavice** od Din 7.— naprej. **Za kvaliteto prevzamem polno garancijo!**

Nadalje nudim: **Vezenine** meter od Din -75 naprej, **čipke** meter od Din 1.— naprej, **svilene trake** meter od Din 1.— naprej. Vsake vrste **sukanca, prejce, igel, gumbov** ter raznega pribora za **šivilje** in **krojače** po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno delane **otročje čevlje** ter **sandale** iz usnja od Din 24.— naprej. — **Lasno vezenje, predtiskanje in pletenje!**

Velika izbira: **sraje, spodnjih hlač, samoveznic, palic, dežnikov i. t. d.**

Po znižanih cenah! 319 Samo Aleksandrova c. 19

Noben rokodelc, delavec, kmet ali meščan ne zamudi

ogledati si dospel

TIVAR

obleke

za se in svoje otroke!

Kakovost izvrstna! 462
Cene neverjetno nizke!

Samo v manufakturni in konfekcijski trgovini
J. MASTNAK

Celje, Kralja Petra c. 15

Zaloga:

Stekla
Porcelana
Svetilnik
Ogledal
Okvirjev
Slik
Ripov
Vsakovrstnih šip i. t. d.

FR. STRUPI CELJE

Prevzema vsa stavbna in druga steklarska dela. Najnižje cene in solidna postrežba. 23

V Ptuj kupite cement, apno, deske, late, krajnike, umetna gnojila, semena, galico, žeplo in druge kmetijske in vinogradne potrebščine v najboljši kakovosti in po najnižje mogočih cenah pri **KMETIJSKI ZADRUGI.** 517

Prodaj posestvo v izmeri 20 joh, obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja, vse v dobrem stanju v bližini trga Vojnik. Natančnejša pojasnila daje I. Kolar, mesar, Vojnik pri Celju. 530

Dobro, zdravo in po ceni domačo pijačo si sami napravite s esenco **Mostin.** Istotako dober rum z rumovim cvetjem oboje dobite le v drogečiji **Wolfram,** Maribor, Slovenska ul. 523

V dobi padanja cen otvarjam v Mariboru

GOSPOSKA ULICA 20

SPECIJALNO TRGOVINO Z ŽIVILI IN KOLONIJAL. BLAGOM

Bogata zaloga svežega blaga iz najboljših virov.

Hitra in pozorna postrežba.

Najskrbnejša čistost in higijena.

Zmerne cene.

Moje znanje v priložni trgovski stroki v zvezi z osebnim prizadevanjem se more smatrati kot jamstvo za zadovoljive postrežbo kupujočega občinstva.

Z. ANDERLE

546

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega prerano umrlega soproga, očeta in starega očeta gospoda

Janeza Ožir

posestnika in gozdarja v Dobriču,

nam je došlo izkazanega sočutja, da se nisimo mogli vsakemu posebej zahvaliti. Zato se tem potom najpriskrbnejše zahvaljujemo vsem, ki so rajnega obiskali na mrtvaškem odru, kakor tudi onim, ki so predragega spremili na zadnji poti. Posebna hvala bodi izrečena č. gg. župnikoma Ocvirku in Hierscheju za častni sprevod od hiše žalosti na pokopališče, slednjemu in g. Leonardiju za tolažilne govore ob odprtem grobu ter pevcem za v srce segajoče žalostinke. Hvala tudi polzelskemu g. županu Meščiču za udeležbo ter tudi zastopnikoma graščin Šenek in Novi kloster ter od njih podarjene vence. Slednjič še enkrat vsem, ki so pokojniku izkazali zadnjo čast, prisrčna hvala!

Št. Andraž pri Velenju, dne 10. aprila 1930.

548

Žalujoča žena, otroci, snahe in zet.

Vaše prihranke naložite popolnoma varno pri
KREKOVI POSOJILNICI * Meljska c. 10, Maribor

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Rentni davek se vlagateljem ne odtegne.

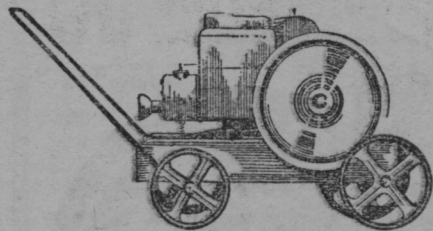
65

Obresti: Za vloge: nevezane 6—7%, vezane 7½—8%.

Cek. zav. v Ljubljani rač. št. 14349.

Posojila po 9—10%.

Nalagajte po položnicah!

**Tovarniško skladišče
poljedelskih strojev**

**IVAN HAJNY
V MARIBORU**

Aleksandrova c. 43,
nasproti glav. kolod.

prporoča prvovrstne stroje in orodja, kakor bencinske motorje in sicer v različnih fabrikatih kakor Sendling, Rax, Deutz in Lorenz, prvovrstne iz najboljšega železa vitle, mlatilnice za ročni in vitelni pogon, s krogličastimi ležaki, mlatilnice s stresalnikom in rešetom, mlatilnice z enim in dvojnimi čistjenjem, žitne vejalnike, žitne odbiralnike ali trijerje, slamoreznice ročne in velike za pogon s silo prvovrstnih fabrikatov, sadne mline, drobilne mline, bakrene brze-parilnice s pripravo za žganjekuho, universalne in obračalne pluge znamke Bacher, okopalnike in osipalnice, žitne sejalne stroje, kosilne stroje, grablje za seno in obračalnike, šivalne stroje Kayser, kolesa Cito in Victoria. Priporočam blago v nakup po najnižjih cenah tudi na obročna plačila in jamčim za prvovrstno kvaliteto. Nadomestim strojne dele ter prevzamem popravila vseh strojev. 514

Vaša skrb

kaj biste oblekli, ali obull je odveč ker kupite

Moške obleke, lepe moderne že od Din 290, 350, 390, 450 itd.

Otroške obleke od 3-6 let à Din 115, 130, 150 itd.
„ 7-10 „ „ „ 130, 150, 170, 225

Klobuke moderne, à Din 65, 75, 85, 98 itd. 594

Velika izbira perila, kravat, nogavic, čevljev itd. po najnižjih cenah

pri
JAKOB LAH
Maribor, samo Glavni trg št. 2

594

Klobuke

kupite najboljšo in najcenejšo v

klobučarni Auer, Maribor, Vetrinjska ul. 14 516

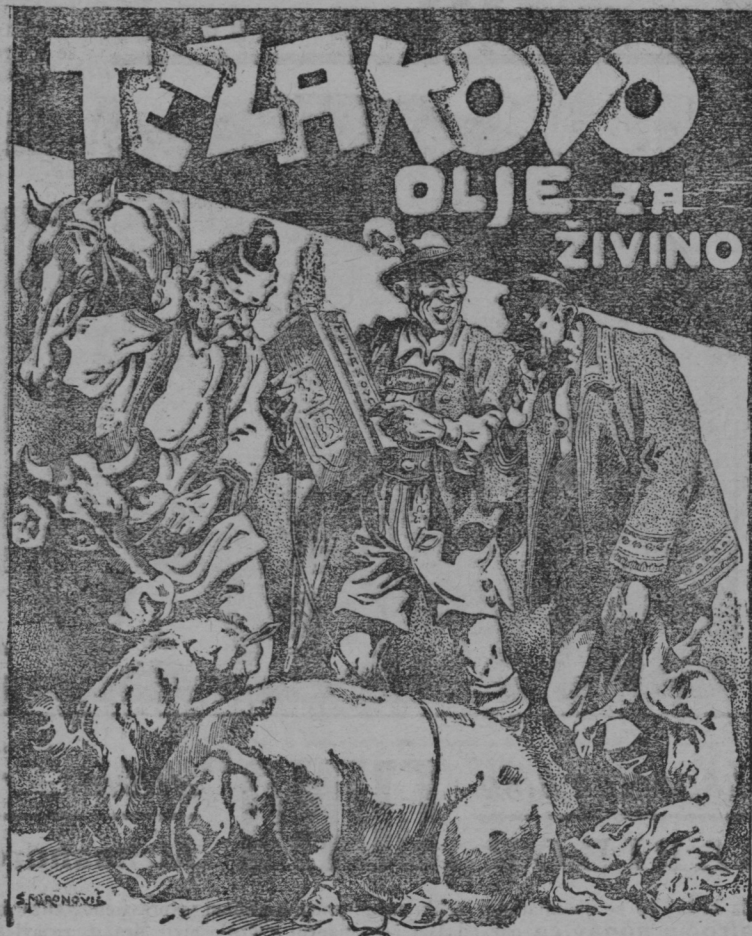
Velika izbira vseh vrst moških in deških klobukov lastnega izdelka. — Posebni oddelek za damske klobuke najnovejše mode. Popravila točno in solidno! Cene brezkonkurenčne!

Preklie.

Mikša Anton, posestnik v Ritmerku, pošta Velika Nedelja pri Ormožu, prekličem in obžalujem vse besede, ki sem jih govoril o Alojziju Kaučiču mlajšemu, zasebniku v Ritmerku šte. 9, ker so po vsem neresnične ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe.

Ormož-Ritmerk, dne 10. aprila 1930.

ANTON MIKŠA.

„Težakovo olje za živino“ se dobi samo pri
M. Težaku, Zagreb, Gunduličeva ul. 13

v kanticah od 5 kg in stane ena kantica s poštnim povzajem Din 125.—

To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmljenje slabotne in zahirane živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v drugem nobenem krmilu ni. 297

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom
v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1399 Modne knjige zastoj.

Prodamo

razno staro pohištvo po ugodnih cenah. Skladišče Maribor Meljska c. 29. 491

Prodajam takoj poceni popolnoma nove hrastove veliko preše za sadje in grozdje. Peckerski mlin, Limbuš pri Mariboru. 524

Dekla 489

z 12-14 letnim otrokom se sprejme pri g. Švarnsnig, Majšberg, Ptujška gora.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Pljučna bolezen je ozdravljiva!

Pljučna tuberkuloza, sušica, kašelj, suhi kašelj, nočno potenje, bronhijalni katar, katar v grlu, izbruhanje krvi, hripavost, naduha, bodežje itd. — se ozdravi!

NA TISOČE ŽE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj knjigo o moji **novi umetnosti prehranjevanja,**

katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja in pomaga bolezen hitreje premagati.

Telesna teža se poveča in pljuča polagoma zapnenijo. Resni možje zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metoda ter jo radi uporabljajo. Čim prej začnete s tem prehranjevanjem, tem bolje je.

POPOLNOMA ZASTONJ dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega. Kdor ima bolečine in se hoče teh hitro in brez nevarnosti rešiti, naj piše še danes. Ponovno povdarjam, da dobite popolnoma **brezplačno**, brez vsake obveze za Vas moja navodila in Vaš zdravnik se bo gotovo s tem od prvovrstnih profesorjev priznanim

novim načinom Vašega prehranjevanja strinjaj.

V Vašem interesu je, da takoj pišete, da Vam potem takoj postreže moje tamkajšnje zastopstvo. Črpajte pouk in ojačenje življensko velje za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. Ona nudi okrepčilo in življenjsko tolažbo ter se obrača na vse bolnice, ki se zanimajo za današnje stanje zdravljenja pljučnih bolezni. — Moj naslov:

GEORG FULGER, BERLIN-NEUKÖLN, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 624.

Budilke po Din 50-

Zajamčeno prvovrsne izdelke kupite samo pri urarju **M. Ilger-jevem Sinu**

Ure, zlatnina, očala. **Maribor, Gosposka ulica 15**
Popravila hitro, dobro in poceni!

Vse potrebščine

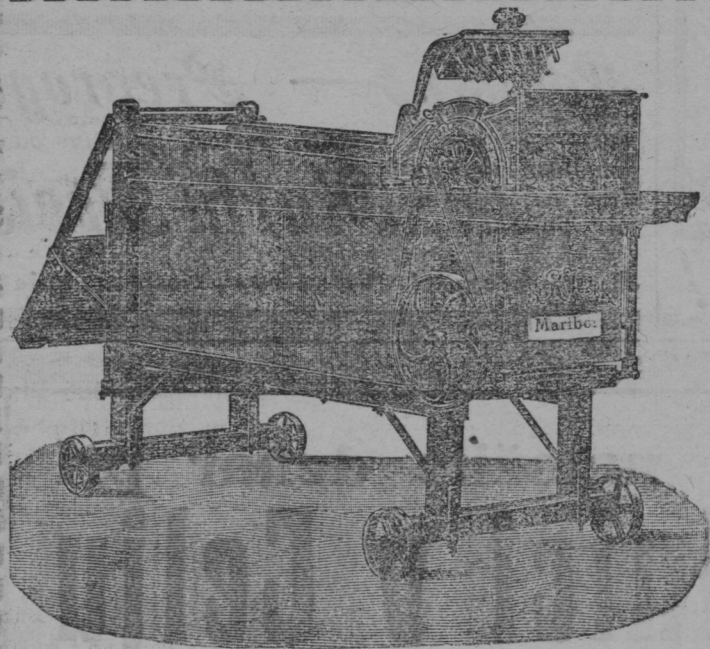
179 za **novorojenčke**

L. PUTAN, Celje
Ustanovljeno leta 1893

ŽIGA WEISS konfekcijska trgovina **Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Pleččak)**

Cenj. občinstvu uljudno naznanjam, da imam veliko zalogo najnovejšega češkega in angleškega blaga po najnižji ceni. Ravnotako izgotovljene obleke za dečke in gospode v vsaki velikosti in najnovejših krojih.

Deške obleke od Din 80.—, 150.—, 250.—. Obleke za gospode od Din 300.— naprej. Delavske obleke od Din 200.— naprej. Nadalje lastno izdelovanje oblek po meri in najnovejšem kroju.

Neodvisnost v gospodarstvu!

Z uporabo strojev zmanjšate Vaše izdatke

Kupujte stroje edinole pri

K. & R. Ježek, Maribor

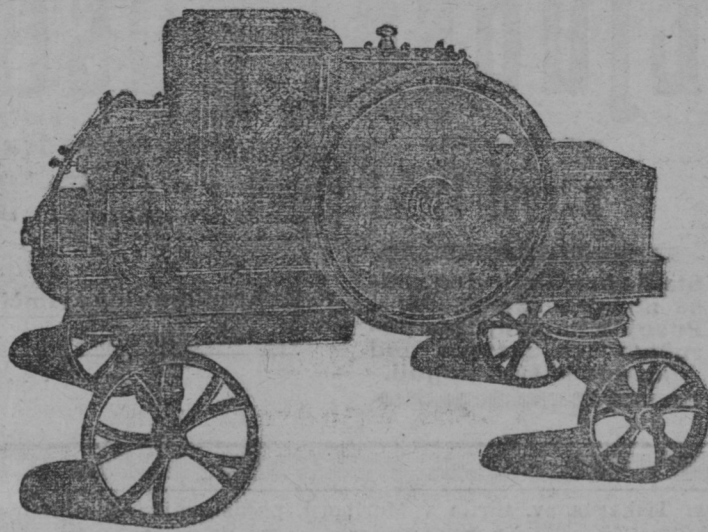
najstarejše tovarne gospodarskih strojev in livarne

Jamstvo za stroje

519

Vsakovrstni plugi, brane, sejalni stroji, vitli, ročne vitline in motorne mlatilnice, motorji, slamoreznice, reporeznice, kottli, parilniki, mlini za sadje in grozdje, domači mlini za moko ter vsi ostali gospodarski stroji. — Popravila vseh strojev.

Zahtevajte ponudbe!

Milijoni ljudi

po vsem svetu nosijo leto za letom dobre PALMA-podpetnike.

Ljudje današnjih dni ne hodijo več na usnjenih podpetnikih. Preudarni in napredni hodijo po elastičnih, dobrodejnih PALMA-podpetnikih.

PALMA so za vsakega pešca dobrot, trajajo dlje kot na bolje usnje in so danes poceni tako, da si jih lahko kupi vsakdo, reven ali bogat.

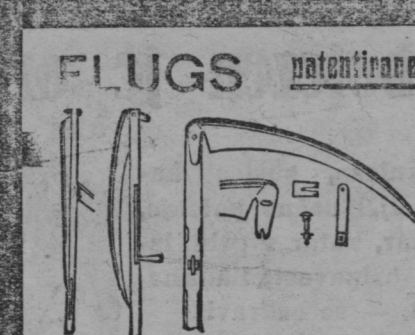
Kar smatrajo milijoni ljudi po vsem svetu za dobro in praktično, to poizkusite tudi Vi. Še danes naj Vam Vaš čevljar nabije dobre PALMA-podpetnike.

Iz preudarnosti in varčnosti!
Za svet boste hvaležni.

415

FLUGS patentirane kose s kosirjem!

Glavna zaloga za Jugoslavijo

J. VIDEMŠER

Maribor, Kroščeva 86

Zahtevajte brezplačna navodila št. 543 in cenike!

Vaš prvi pogled

pri kupovanju ure naj bode posvečen zaščitni znak. Staroznane znambe „IKO“, „OMIKO“ in „AXO“ iz švicarske tovarne ur tvrdke H. Suttner Vam nudijo jamstvo, da kupujete solidno odporno uro. — Uro za celo življenje! Ker se uporablja samo izbrani material velike finise in trajnosti.

Ze za 44 Din dobite pravo švicarsko Anker-Remontoir žepno uro št. 120 in samo 58 Din stane prava švicarska Remontoir-Roskopf ura št. 121 s la strojem, s svetlečim se radium številkami in ka- 98 Din dobite zapestno uro zalcimi. Ze za 98 št. 3720 s kožnatim jermenom, dobrim strojem in dobre kakovosti. A prava poniklana Anker-budilka 49 Din. št. 125 stane samo 49 Vsaka Suttner ura je točno pregledana, zapira se proti prahu sigurno in pošilja se po povzetju, z večletnim jamstvom. Rizika ni, ker to kar ne ugaja se zamenja, ali pa se vrne denar.

Tudi Vi dobite brezplačno novo veliko ilustrirano domačo knjigo ženskih in moških ur, verižic, prstanov, uhanov, okrasnih predmetov ter zlatih, srebrnih darov itd., če jo zahtevate. Pišite še danes svetovni razpošiljalni tvrdki H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 992.

Pazite na

Umi vinogradniki uporabljajo modro galico

„MARENGO“

Glavno zastopstvo: Z. D. FISCHER, ZAGREB, Matzova ulica 10. 496 Zajamčena čistota: 98/99%0

zaščitni znak

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Pohišstvo — Preproge

posteljina, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištovena tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki! Maribor, Gosposka ulica 20

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zaslavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.